

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimbi nedelje in prazniki, ter velja po pošti prejemati na avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 8 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljane brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine so ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopet-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h že se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj so izvozi frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravljenštvo naj se baviljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ljubljana — zastrupljenja.

Na sentvidskem polju zida ljubljanski škof zavode, ki naj postanejo trdnjava klerikalizma in iz katerih naj se razširja tema in fanatizem po slovenski domovini.

Ne vemo, če bo škof ta svoj namen dosegel. Da ga ni božjega blagoslova na tem zavodu, je očividno. Od teh zavodov pa ne grozi samo duševna in naročna nevarnost, grozi tudi velika nevarnost za zdravje prebivalstva ljubljanskega in o tej nevarnosti hočemo danes govoriti.

Ljubljansko mesto si šteje v posebno srečo, da ima vodovod, ki mu daje zdravo pitno vodo. Le vsled tega vodovoda so ponehale tiste večne kužne bolezni, ki so časih razsajale po Ljubljani in vsled katerih je bila Ljubljana razupita kot nezdravo mesto. Zlasti veliko žrtev je zahvala tifus, ki je bil prej v Ljubljani staleni gost, ki pa je sedaj popolnoma po-nehal.

Sedanje, razmeroma izredno dobro zdravstveno stanje v Ljubljani je v prvi vrsti posledica zdrave pitne vode, ki nam jo daje vodovod, a to pitno vodo nam hoče sedaj ljubljanski škof zastrupiti.

Kakor znano, dobiva vodovod vodo iz talnih vodljubljanskega polja, specialno od talnih vod okrog Št. Vida. Sedaj pa hoče škof iz svojih nepotrebnih zavodov odpravljati nesnago tako, da mora talna voda biti v kratkem vsa okužena in da nam bo vodovod dajal okuženo pitno vodo.

Škof ne more v svojih zavodih napraviti kanalizacije, kakor bi bilo potrebno, odvažati fekalij pa tudi ne mara, ker bi to le nekaj veljalo, in zato si hoče pomagati na drug način. Predložil je načrte, po katerih bi se fekalije zbirale v velikih jamah, od tod pa prehajale v nekake odcejalne jame, (Sickergruben), iz katerih bi se nesnaga izgubila v zemljo. Iz načrta je razvidno, da naj bi bile te odcejalne jame samo jeden meter nad talno vodo, nad tisto vodo, ki jo Ljubljana zavživa.

Tudi kdor nima o tehničnih zadavah najmanjšega pojma, mora spoznati, da preti Ljubljani velikanska nevarnost, če se škofu dovoli uresničiti ta načrt. V par letih bodo odcejalne jame napolnjene, vsa nesnaga se bo odcejala v talno vodo in iz ljubljanskega vodovoda bomo mesto zdrave pitne vode dobivali okuženo tekočino, ki bo razširjala tifus in druge take bolezni. Vodovod bo postal vir zastrupljenja ljubljanskega mesta, vse samo za to, da bi škof prihranil tiste groše, ki bi jih moral plačati za odvažanje fekalij.

Nas pa ni volja, zauživati fekalij iz škofovih vodov in piti okuženo vodo. Kar je v človeških močeh, semora storiti vse, da se onemogoči ta škofov naklep. Kakor čujemo, je mestni zdravstveni svet že vložil energičen protest proti škofovi nameri, in ker se tu ne gre za jačje lupine, marveč za zdravje mnogo tisoč ljudi, za zdravje in za eksistenco in prihodnost stolnega mesta, upamo, da se zavzame za stvar tudi deželn zdravstveni svet.

Pa tudi Ljubljana sama se mora upreti škofovi nakani. Združiti se morajo vsi faktorji in mestna občina mora, če treba, iti do zadnje instance, da ubrani prebivalstvo preteče nevarnosti, kajti tu se gre za življenje in smrt in tu morajo ponehati vse obziri. Če misli škof, da bo iz svojih zavodov pošiljal kužne bolezni v Ljubljano tako kakor iz svoje politične greznice, iz »Slovenca« razširja duševno kužnost med narodom, se bo prepričal, da ima Ljubljana še dosti eneržije, ustaviti se takim nakanam in prepričal se bo, da se Ljubljana ne da zastrupiti, samo da bi škof prihranil stroške za odvažanje fekalij iz svojih zavodov.

Učiteljski parlament.

Po vsi pravici je bilo svoj čas vsakodelno zborovanje »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društv« imenovano učiteljski parlament. Na teh zborovanjih se oglaša organizirano slovensko uči-

teljstvo, na teh zborovanjih določa in precizira svoje stališče glede vseh zadev, ki so v zvezi s šolo in z učiteljstvom, zato pa zaslajo in obujajo ta zborovanja največjo pozornost ne le v učiteljskih krogih, nego tudi sploh v vseh tistih krogih, ki se zanimajo za javne zadeve.

Letošnje zborovanje se je vršilo v Trstu in sicer ob izredno mnogočetvinski udeležbi učiteljev in učiteljic iz vseh slovenskih pokrajin, zlasti iz Kranjske in iz Primorske. Zbralo se je namreč kacih 400 učiteljev in učiteljic — in to je število, ki nekaj pomeni.

Seja upravnega odbora.

Predsednik g. L. Jelenc otvoril zborovanje s tem, da pozdravi v polnem številu prisotne upravne odbornike.

Gospod tajnik Dragotin Česnik je prečital svoje poročilo, ki se je po debati, v katero so posegli upravni odborniki gg. Luznar, Porekar, Križman, Dimnik, Strmšek, Šega, Brinovec, Dubrovič, tajnik in gd. Zupančič, sprejelo ter odobrilo. Na predlog g. Porekarja je izrekel upravni odbor požrtvovalno delujočemu tajniku zasluzeno zahvalo. Ko se je določil vspored delegaciji, se je v ta vspored sprejelo tudi Šegovo poročilo o preosnovi disciplinarnega zakona v vspored delegacijskega zborovanja.

Seja delegacije v „Čitalnici“.

Predsednik »Zavezina« g. L. Jelenc otvoril zborovanje delegacije s krepkim nagonom. Poudarja veselje klerikalnega časopisa, ki ga objame vselej, kadar zaveje kakih glasek o neslogi, ki naj bi razrušila našo »Zavezino«. A naša organizacija stoji na krepkih, da, junaških nogah, in ni nam žal onih, ki nemožato odpadajo, veselimo se tistih, ki stoje neustrašeno na naši strani! Navdušeno so pritrili delegatje predsednikovim besedam.

V imenu pripravljalnega odbora je potem s presernimi besedami pozdravil delegate in delegatinje njega predsednik, gosp. nadučitelj Brinovec.

Zatem je prečital tajnik g. Dragotin Česnik imena objavljenih delegatov in delegatinj, katerih se je udeležilo 101. Ko je prečital g. predsednik tiste točke društvenih

pravil, na katere se je posebno ozirati pri zborovanju delegacije, je prečital g. tajnik svoje temeljito sestavljeno poročilo, kateremu posnemljemo to-le: V »Zavezni« je bilo združenih 33 okrajnih učit. društev, ki so imela 129 zborovanj z 289 predavanji, tičočimi se ali vzgoje in šolstva sploh, ali raznih učiteljskih vprašanj posebe. V »Zavezni« je bilo v preteklem letu 1470 pravih, 45 podpornih in 51 častnih članov, torej skupaj 1566 članov. Omenjujoč drugo delovanje »Zavezino«, je prišel potem tajnik do izstopa »Krčkoga učit. društva« in »Narodne prosvete«, ki je s tem svojim korakom le veliko veselje storilo našim klerikalcem.

K poročilu tajnikovemu se je prvi oglašil g. Božo Dubrovič, zagovarjajoč izstop zgoraj imenovanih društev, za njim pa je obširnejše govoril g. Gangl, ki je ob splošnem odobravanju zavračal nekatera izvajanja predgovornikova. Njegovim izvajanjem se je z vsem prepričanjem pridružil v imenu gorškega učiteljstva g. Bogatec, ki je zlasti protestiral proti temu, da je napredno učiteljstvo tisto, ki povzroča preprič in neslogo.

Končno se je zagovarjal g. Dubrovič sam, a ne z najlepšim uspehom.

Gd. Janja Miklavčeva je poročala v imenu računskih pregledovalcev, ki so našli vse v najlepšem redu.

Poročilo g. blagajnika nadučitelja Fr. Luznerja priča, da je imela »Zavezna« 2439 K 96 h dohodkov in prav toliko izdatkov, »Popotnik« 3631 K 06 h izdatkov in 3606 K 66 h dohodkov, »Zvonček« pa 5424 K 78 h dohodkov in skoro toliko izdatkov, a »Učit. Tovariš« 7053 K 11 h dohodkov in 6110 K 18 h stroškov. Vsa ta poročila so se po pripomnjah gg. blagajnika, Jelenca, Črnagoja in Tomana vzela na znanje.

Pregledovalcem računov so bili na predlog g. Likarja izvoljeni gd. J. Miklavčeva in gg. Fr. Rojina ter V. Rus.

O naslednjih manj važnih točkah so poročali, oziroma govorili gg. Dimnik, Bajt, Dubrovič, Črnagoj in Šorn.

Potem so sledile volitve. Predsednikom je bil izvoljen zopet g. L. Jelenc, tajnikom g. Dragotin Česnik, blagajnikom gosp. Fr.

LISTEK.

Pismo s kmetov.

Letovičarji in kmetje se hudujejo, da so letošnji »pasji dnevi« postali nakrat nezgodno hladni, še nezgodnejši pa so postali komarji, ki jih neusmiljeno pikajo. Zadnjič sem pa srečal poslanca Drobniča, ki je delal zaradi pasjih dni tak obraz, kot bi imel narejenega iz samih kislih kumar. Neki letovičar ga je prašal, zakaj se jezi, in Drobnič mu je odgovoril: »Veste, gspud, zarad tistega teatrica v deželnem zboru me sedaj na Notranjskem nobeden ne pogleda, ne tisti, ki me niso volili, pa tudi tisti ne, k' so me, in pravijo, da naj bi bil rajš doma pri kravah ostal, mestu da sem se dal voliti.« Temu sva tudi midva pritrnila in pustila kravjega poslanca na cesti. In zdaj šele vem, zakaj se ljubljanski klerikalni štab ne upa na Notranjsko med kmete. Teh komarjev se boje tiste politične klerikalne »barabe«.

Kakor pripovedujejo zgodbe svetega pisma nove zaveze, je bil prvi Baraba o Kristusovem času klerikalec in obenem hudodelec. Takih klerikalnih barab je letos na deželi precej, — žandarmerije

pa premalo, da bi jih polovila. Včeraj n. pr. sem imel čast videti, ko so takega »barabo« ravno iz neke gostilne pisanega ven vrgli. Prašam po karakterju tega »šaharja«, pa izvem, da je to neki agent Vencajz-Malaventurove »Vzajemne zavarovalnice« zoper ogenj in strelo. Ker je dežela velika in v nji veliko kmetov neumnih, je umljivo, da je tudi dosti takih pisanj »barabe«, ki jih goljufajo, kmetje jih pa ven mečejo!

Koliko jih premore ljubljanski »haupt-depot«, o tem veste Ljubljancanje sami dovolj. Konstatirano pa je, da je tako na starem, kakor bo tudi na novem Žabjeku poprečno še enkrat toliko klerikalnih zlo dejcev kakor pa liberalnih, pa bi bilo še večje število prvih, ko bi ljubljanski škof ne fehtal za te črnuhe okolu cesarja!

Kvaliteta klerikalnih »crucifixbeisserjev« je različna, kakor ista Sternovih vin in tržaških fig, — kako je pa častilakomna tista, ki se prišteva k intelligentnemu klibru, sem se prepričal oni dan, ko so upokojili nekega klerikalnega nadzornika, ki je kaj rad liberalnim davkoplačevalcem — »kri puščal«. Ko so ga deli v pokoj v 56. letu, mu je bil namenjen zasluzni križec (za kakšne proklete zasluge, ne vem, pa to bo vedel nemara ljubljanski

višji nadzornik) — ta klerikalni davni padar pa je častni naslov odklonil, in dobil je naslov finančnega svetnika, čeravno nima več kot ljudske in tri gimnazijске razrede! — Pravijo, da mu je k temu tudi škof pomagal!

»Svet se vrtic«, je dejal oni dan neki prebrisan kmet fajmoštru, in mu bral »litanijs«, ker ga ni bilo doma, da bi bil bolnika šel previdet; to pa klerikalce jezi, ker ti bi radi, da bi se vrtil mesto od leve na desno, nazaj, — od desne na levo. Vrte se sicer fajmoštri, kaplani in Vencajz radi s ženskami, ki so »ledik stanu«, če ne čisto, pa saj »na pú« — na obe strani, ali politika je tudi tukaj vmes, kar vam bom takoj dokazal. Vencajz z madžarskimi brkami in tisti polnokrvni fajmoštri in kaplani se samo zaradi tega tako kmetom in občinskim odborom priljujejo, ker morajo občine veliko nezakonskih otrok preživiti, ki izvirajo iz kuharic in dekel. To je sicer barabsko kavalirstvo, ali za klerikalce, katerih se po vsej krivici hudič ogiblje, je to čin inteligence; take imata pa dr. Šusterič in škof dosti za seboj — ko bi jih imela pri kaki procesiji — pred seboj, bi se jim moral vsak liberalec za kilometer dalečogniti! »Svet se vrtic, to sicer na

kmet že ve, ali ne ume vrtni se ž njim naprej, ker ko bi to umel, ne bilo bi mu vedno treba klicati: »Buh in vsi svetnik«, pomagajte!« Kakor Ribničan, ko je lonec v klanec peljal. Tako nekako je jamral proti meni oni dan tudi neki krčmar, ki mu je »revizor« Gospodarske zveze Pelc ob volitvah zapustil v spomin »Mico Kovačev« s 30 K, češ »bo že fajmošter plačal«, ali čaka le zastonj, a misli si lahko, kakšni so dr. Šusteričevi revizorji in pa politični agitatorji, a kmet jim ne ve dati pravega naslova. Ko bi jih v roke dobil, bi jim že dal po njih — katoliških podplatil!

Strelec.

Kanarec suženj.

Deževno vreme je bilo in mladi vrabčki niso mogli iz gnezda vun. Ko so bili preveč sitni, jim je pripovedovala mati vrabica o pomilovanju vrednem stricu kanarcu. Kaj ima ta revež početi, ko je vse svoje življenje uječen v tesni kletki! To je nekoliko pomirilo razposajene vrabčke: pomilovali so strica kanarca, in čim so prvokrat izleteli iz gnezda, sedli so na zamreženo okno, kjer je visela kanarčeva kletka. Vpili so na majhnega jetnika: »Stric, stric, pojdi, pojdi! Vun! Vun!«

Luznar, v upravnem odboru pa gg. Iv. Šega, Ant. Porekar, gdč. V. Zupančič, gg. Ant. Brinovec, Ign. Krizman, Miroslav Anžlovar, Fr. Kocbek, Fr. Šorn in Vekosl. Strmšek. Vse volitve so se izvršile enoglasno. Napisali so govorili o vplačevanju za učit. knjižnice gg. Bogatec, Turk, Škulj, Gregorin, Šega, Črnagoj ter je bil končno sprejet primeren predlog.

* * *

Ostali del poročila smo zaradi preobilnega družega gradiva morali odložiti. Omenjam za danes le, da so pri glavnem zborovanju prišla na razpravo naslednja poročila: "Naša organizacija in nje namen", poročevalce nadučitelj Strmšek; "Naše stališče" in "Mladinsko slovstvo", poročevalci učitelj E. Gangl; "Preosnova disciplinarnega reda", poročevalci učitelj Šega. Pri banketu ki je sledil izborovanju, je predsednik Jelenec napil cesarju. Govorili so potem nadučitelj Kosovel, župan Hribar, nadučitelj Gregorin, dr. Rybač in dr. Tavčar. Zvečer je bil v Narodnem domu v Barkovljah koncert, kateremu je sledil ples. Danes so se udeležniki odpeljali v Benetke.

V Ljubljani, 16. avgusta. Nagodbena pogajanja brez konca in kraja.

Poročalo se je že opetovano, da so nagodbena pogajanja že prav blizu zaključka, a sedaj se kaže, da tudi Koerberjev obisk v Ratotu ni nič zaledel. V Išlu se vrše nove konference obeh ministrskih predsednikov pod cesarjevim predsedstvom, in zatrjuje se, da ukaže cesar, pogajanja obnoviti. Tri dni ostaneta baje Koerber in Szell v Išlu, kajti zjediniti se ne moreta v važnih točkah. Glavna ovira zjednjenja je carinski tarif; niti v vprašanju carine na surovine niti v vprašanju carine na fabrikate se ne moreta pogoditi. Vendar sodijo poučeni krogi, da diference glede carinskega tarifa cele nagodbe ne onemogočijo ter da se z novimi pogajanji doseže edinstvo.

Sekcijski šef dr. Halban

je umrl v Gasteinu. Bil je pisarniški ravnatelj drž. zabora, zato ozko zvezan s parlamentarci in njih delovanjem. Rojen v Krakovu, se je 1. 1863. kot mlad pravnik udeležil poljske ustaje, bil žurnalista pri listu »Czas« ter postal tajnik grofa Potockega. Ko je bil ta imenovan ministerjem predsednikom, je vzel Halbana (takrat še Blumenstocka!) seboj v časnikarski biró, kjer je pod Taaffejem naglo napredoval ter postal ravnatelj pisarne drž. zabora. Bil je osebno poštenjak ter je poznal vse poslance in njih želje. Taaffe mu je mnogo zaupal. Baron Gautsch ga je upokojil. Spisal je mnogo del v poljskem jeziku ter prevajal poljske pisatelje na nemško. Halban je bil liberalnega političnega mišljenja ter so v Badenijevih časih z vso silo delali proti njemu krščanski socialisti.

Boj proti samostanskim šolam.

Podpolkovnik pl. Saint-Rémi ima naslednike in posnemalce. Kakor on, se je

A kanarec ni mogel, pa tudi ni maral vun: dobival je vse, česar si je njegovo srčce poželelo — konopno seme, kurje česnice, trpotec, včasi pa tudi košček sladkorja.

Ali nekoč poleti, ko je skoz odprto okno pihljala volhka, čista, sveža sapica od zunaj, kjer se je modriло jasno nebo in je blestelo od solnčnih žarkov obsevanjo mlado kostanjevo listje liki žareče zlato, takrat si je vendar zaželet kanarec zlate svobode, take svobode, kakor jo imajo ti čili vrabčki. Poskušal je oteti se iz kletke, a ni šlo: žice so bile tesne in močne, vratca zatvorjena. Hrepenenje po svobodi je rastlo in zato je poskušal znovič ter znovič.

Šele po nekoliko dnevih se mu je posrečilo, da je zasukal stranska vratca, skozi katera so mu dajali vode in zabanja. Spočetka je plašno skakljal po kletki; potem si je upal vzleteti na uro, potem je sedel na ploščo na železni peči, kjer je malo manjkal, da ni vtonil v piskru za perilo; na to je vzletel na poludprt vrata in frrr v vežo. Ondi je bilo več prostora, da se malo ozre, nikogar ni bilo doma, tudi mačka ne, in kanarec je letel iz enega predmeta na drugi. Lej, lej, tukaj je odprto: frrr venkaj v vrt na

tudi stotnik 2. lovskega polka Mangin pl. Quincy branil, iti proti klerikalnim zaščitnikom šolskih sester. Stotnika so prepeljali na trdnjava, a polkovni tovariši so ga z navdušenimi klici spremili na koldvor. Njegov odhod je bil nov triumf klerikalcev. Med francoskimi častniki se torej zopet pojavlja uporni duh, ki je stresal republiko za časa Dreyfusovega škandala. Klerikalci in royalisti so zatrosili med vojsko politiko in nediscipliniranost. Vendar so možje, kakor Saint-Rémy in Quincy, izjeme. Višje duhovništvo se dela, da je zakon poslušno ter da ni z demonstracijami klerikalcev v nobeni zvezi. Ali zato se vendar ne sme verjeti, da je duhovščina postavam pošteno pokorna, na tistem namreč hujška narod ter plačuje provokatérje. Če bo znala vlada nezadovoljnost radi izgube premnogih samostanskih šol odpraviti s tem, da otori pravčasno dovolj državnih šol, ter če uduši uporni duh med vojaštvom, le potem bo moga izvršiti svojo nalogo do konca. Ministrski predsednik Combés je v zadnjem posvetovanju ministra poročal, da ima upornost royalističen, protirepubličanski, torej veleizdajalski značaj. Pod plăščem katoličanstva in klerikalnega navdušenja za samostanske šole ter za samostance in samostanke se skriva royalizem, ki hoče republiko odpraviti ter pomagati na prestol klerikalnemu pretendentu. Mnogo oseb bo radi veleizdaje ostro kaznovanih.

Ogorčenje nemškega cesarja.

Med nemškim cesarjem Viljemom, ki se je vrnil s svojega severnega potovanja v luko Svinemünde, in princem regentom bavarskim sta bili izmenjeni sledeči brzojavki: »Svinemünde, 13. avg. Bavarskemu princ-regentu v Monakovem. Vrnivši se s svojega potovanja, čitam z največjim ogorčenjem, da je odklonjena svota, ki si jo zahteval za umetniške svrhe. Hitim, da dam izraza svojemu ogorčenju radi mrzke nehvaležnosti, ki se kaže v tem činu tako proti hiši Wittelsbachov v obči, kakor tudi proti Tvoji vzvišeni osebi, ki je bila vselej sijajen vzor podpiranja in pospeševanja umetnosti. Zato Te prosim, da Ti smem ponuditi potrebno svoto, ki jo potrebuješ, da v popolni meri izvršiš nalogo na polju umetnosti, ki si si jo postavil. Viljem.« — »Njeg. Vel. Viljem v Svinemündu. Izrekam Ti svojo najprisrješo zahvalo za Tvoje toplo zanimanje za moje in moje hiše težnje na polju umetnosti in za Tvojo velenodno ponudbo. Obenem se veselim, da Ti morem javiti, da je vsled plemenitosti jednega izmed mojih državnih svetovalcev, ki je dal meni odklonjeno svoto na razpolago, moji vlasti dana možnost, da zvesto tradicijam moje hiše in naroda brez zapreke pospešuje umetnost kot eno izmed mojih najvzvišenejših nalog. Bavarski princ Luitpold.«

Najnovejše politične vesti.

Italijanski sredozemski divizi, ki sta bila v Tripolitaniji in v Bengazi, se združita v Suda Bai na Kreti. —

dvoršček, kjer se je nastanil na jelki naproti oknu.

»Stric, stric, stric!« so ukali tovariši vrabci ter so ga silili dalje. Toda kanarec, dasi se mu je vrtelo v glavi od samega veselja, se ni oddaljil, le poletaval je od veje na vejo. Med tem pa so prišli domači ljudje ter so iskali izgubljenega tička. Dečki so že odhiteli po ključ od vrta. V tem je prišlo gospoj na misel, da postavi kletko na okno ter vabi ubežnika.

»Stric, stric! proč, proč, pojdi!« so klicali vrabci, ko so zavohali izdajstvo. Mnogoteri so ga svarili, da zbeži. Ali kanarec, zagledavši sladkor med žicami v kletki, je zletel na kletko in je bil ujet. Vrabci so gledali začuden, ko se je zanjim zaprlo okno.

Mati vrabica je med tem sedela doma v toplem gnezdecu in je slišala radost in veselje svojih mladičev.

»Ali ga peljete s seboj strica?« je vprašala, ko so vrabčki prileteli h gnezdu.

»Ni besede vredno«, se je hudovala vrabčja mladina.

»Pač res«, izpregovoril je star vrabc. »Kdor se sam pusti usužnjiti z aradiboljšega grižljaja, ni vreden svobode.«

Za rešitev radi soudeležbe pri umorih obsojenega italijanskega poslanca Palizola se vrše v Palermu demonstracije, sklepajo se resolucije, ki proglašajo sodbo za krivično in protestirajo proti sodišču. Demonstracije se vdeležuje zlasti duhovščina. — Iz Pretorije poročajo, da Buri niso oddali vsega orožja, ker upajo, da dobe vendarle še popolno samostojnost in neodvisnost. Morda dožive angleške garnizije črez nekaj let isto, kar so doživele pred 22 leti, ko so jih pognali iz dežele uporni Buri. — Francoski klerikalci se vedejo kakor pravi puntarji. Potrgali so več uradnih pečatov z vrat zaključenih samostanov, in mnogo oseb je zaprtih. Vojaštvo mora mnogokje posredovati. — »Ogorčenje nemškega cesarja — (glej zgorajšnjo vest) — se smatra v obči kot neopravičeno vtikanje v bavarske notranje razmere. Njegova brzojavka bo opozicijo le še pomnožila. — Angleški kralj je ostavil London ter se šel zdraviti v Cowes. — Španski ministrski predsednik Sagasta, ki ima že 75 let, hoče odstopiti v oktobru. Naslednik mu bo dosedanji minister notranjih del, Moret, načelnik španskih liberalcev, ki pa so nesložni. — Ustaši v Venecueli so zgrabili mesto Cumana. Ustašev je 1100, braniteljev mesta pa le 350. Američanska križarica »Cimarron« je dospela pred Barcelono, ki je v posesti puntarjev.

Dopisi.

Iz Idrije. Končano je prvo leto na naši mestni realki. Letos v prvič občutili so starišč veliko vrednost domače srednje šole. Studirali so njihovi sinovi, ne da bi znali oni za kake posebne gmotne žrtve. Šolnine ni bilo plačevati nobene, učna sredstva, katera je preskrbelo tukajšno podporno društvo za revne dijake na reaksi v Idriji, dobili so skoraj vsa zastonj. Takih udobnosti učeči se revni srednješolski mladini pač ne nudi na daleč kaka srednja šola. Revni dijaki ob strani svojih skrbnih starišč niso skusili one velike bede, katero morajo prestajati kot taki v tujih mestih, kjer so prepričeni zgolj milosti človekoljubnih dobrotnikov. Da pa bo mogla naša ukažljena revna mladina i nadalje tako ceno nadaljevati svoje študije, da bo omogočeno tudi najreonejšim stariščem pošiljati svoje sinove v realko, treba in sveta dolžnost je vsakega pravega prijatelja naših revnejših slojev pre bivalstva, da po svoji moči gmotno pomaga podpornemu društvu vršiti svojo občekoristno nalogo.

Z največjim veseljem pozdravili smo zategadelj vest, da naše vrlo »delavsko bralno društvo« priredi javno tombolo v korist revnim realcem. Res vzdridočeni moramo biti, ko vidimo to društvo pri vsestranski delavnosti narodni. Dasi premnogo žrtvuje v duševni napredki svojih članov, se vendar ne straši obilega dela in morebitne gmotne zuge, da pomaga tako tudi naši najrevnejši mladini biti deležni prave izomike, ki je podlaga boljšemu blagostanju. Tombola vrši se v nedeljo dne 17. t. m. na trgu pred »črnim orlom« ob 4. uri popoldan. Vseh dobitkov je 15 v skupni vrednosti 600 K, in med temi omenjam le junca in junico v vrednosti 200 K, različno lično hišno opravilo. Z ozirom na velekoristen namen, in lepe dobitke te tombole pričakujemo, da seže slavno občinstvo pridno po listkih, ki se prodajajo po 30 h v vseh tukajšnjih trgovinah. Nihče naj ne zamudi ugodno prilike, poskusiti svojo srečo. Komur po ne bo sreča mila, imel bo vsaj prijetno zavest, da je z malim prispevkom pripomogel revni mladini do boljše bodočnosti. Veliko zanimanje za to tombolo kaže se tudi v okolici idrijski, ki bo prihitela teden v častnem številu v Idrijo, ter s tem pokazala, da je tudi njej na srcu duševna izobrazba revne mladine.

Po končani tomboli priredi »delavsko bralno društvo« v čast došlim gostom na vrtu gostilne pri »črnem orlu« koncert s svojim izvrstnim tamburaškim in pevskim zborom. Ker so gg. tamburaši in pevci že opetovano pokazali svojo veliko sposobnost, upamo zanesljivo, da bomo imeli tudi v nedeljo nekaj lepega užitka polnih ur.

Vsi torej v nedeljo k javni tomboli, da izpade tem ugodnejše, da bo gmotni vspeh iste tem večji in tako podpora v

korist naše revne srednješolske mladine tem izdatnejša! Na svidenje pri javni tomboli v nedeljo!

Iz Mokronoga. Veselica 20letnice požarne brambe v Mokronogu, ki se je vršila pretečeno nedeljo, je nepričakovano sijajno vspela. Že ob določeni uri je bil vrt gostilne »pri lipi« do zadnjega prostora zaseden, takoj da so morali pozneje došli gostje iskati prostora v stranskih prostorih, nekateri pa, žalibog, sploh niso mogli dobiti prostora.

Tako po pozdravnem govoru, kategorija je slavnosti primerno govoril načelnik društva gospod Peter Strel, se je razvila prav izborna zabava. Pevci, obstoječi iz moškega in mešanega zabora, so prepevali pod spremnim vodstvom gospoda učitelja R. Pleskoviča raznovrstne narodne in hravtske pesmi jako točno, za kar so želi od ogromne množice polno priznanja. Gledališka igra »Blaznica v I. nadstropju« je slavnemu občinstvu prav ugašala ter vzbujala mnogo zabave, pri isti so se posebno odlikovali gospica Košenina, gospa Strel ter gospod Tratar.

Načelnik društva, gospod Peter Strel, je skrbel za humoristične prizore, pri katerih je posebno dobro pogodil »mokronoškega plakaterja« in »razne karakterje«, tako da je spravil vse občinstvo v smeh.

Med igrami in petjem je prav marljivo poslovala šaljiva pošta, za kar se je trudila gdč. Mici Pasetzky.

Tudi tombola je zadovoljila slavno občinstvo, kajti ni je bilo videti mize brez dobitkov, katere so darovali prijatelji društva.

V mraku pričel se je ples, ki se je živahnno razvijal do ranega jutra.

Slavnost so v mnogobrojnem številu obiskali ognjegasci iz Št. Ruperta in razni ugledni gostje iz Trebnjega, Mirne, Št. Ruperta, Trebelnega in drugod.

Znani naš pesnik in skladatelj, vrlji gospod nadučitelj Janko Leban iz Trebelnega, je društvo v čast podaril za spomin 20letnice deklamacijo, ki se glasi:

Dočakali ste slavje krasno,
In ceni Vas slovenski svet,
Saj Vaše društvo ognjegasno
Uže posluje dvajset let!

Vi narodni ste vedno bili,
Požrtvovalni vsikdar,
Nesrečo mnogo odvrnili,
Ko ljut pretil nam je požar.

Zato naj čaše zazvenijo
Zaori glas krepak, vesel:

„Vsi ognjegasci naj živijo
In njih načelnik — Peter Strel!“

Ker je bilo tudi vreme jako ugodno, je bilo celo občinstvo z vsem jako zadovoljno, tako da je le želeti, da se kaj kmalo ponovi jednaka veselica, ki je slavno občinstvu v zabavo in društvu v korist.

Iz Zagorja. V nedeljo, dne 17. t. m. otvorila se bode vrtna dvorana g. L. Habata v Zagorju, in sicer z velikim koncertom in dramatično predstavo. Pri koncertu sodelujejo: zagorski orkester, zagorska rudniška godba na pihala in zagorska pevska društva. Vse priprave kažejo, da bode slavnost res velikanska ter da se bode nudila občinstvu vsakovrsta zabava. Dvorana, katera meri v dolgosti 30 m, širokosti 10 m in visokosti 6½ m, je za dramatične predstave kakor tudi za glasbo primerno opremljena. Oder za prirejanje dramatičnih predstav, pred katerim je uglobljen prostor za orkester, je prav krasno in moderno slikal naš slovenski akademični slikar Alojzij Šubic iz Celja. Dvorana, katera je sezidana v prvi vrsti za zagorska društva, je pa na razpolago tudi vsem drugim društvom, zato se slavna sosedna društva, kakor tudi slavno občinstvo tem potom k obilni udeležbi najljudneje vabi. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. V služaju dežvnega vremena vrši se veselica nedeljo pozneje.

Pevska slavnost v Zagrebu.

(Izviren dopis.)

Iz Zagreba 14. avgusta.

Hrvatsko pevsko društvo »Kolo« praznuje te dni svojo 40letnico. To pa ni nazaden društveni jubilej, nego velika narodna slavnost, saj je hrvatska pesem

Dalje v prilogi.

vzbuđila narod iz dolgega spanja, saj je razvnela narodna srca, vila vanje upanje na lepšo prihodnost in jih navdala s pogumom za narodno delo. Pevsko društvo »Kolo« pa je v tem oziru storilo največ, saj pridobilo najznamenitejših zastav in zato se je ves hrvatski narod z velikim odruženjem združil na slovesno praznovanje 40 letnice »Kola«. Društvena slavnost je postala slavnost hrvatske pesmi. Ž vseh strani hrvatske domovine, kakor tudi iz drugih slovanskih pokrajin so prihitele rodoljubi v Zagreb, ki je udeležnike res znamenite in presrečno sprejel. Ves Zagreb je bil okrašen. Na prstih je lahko seštešti tiste hiše, ki niso razobesile narodne trobojnice, ni pa videti ni jedne črno rumene ali celo madžarske zastave.

Že danes so prišli pevci in drugi rodoljubi iz raznih strani. Ob polu 8. uri je došla deputacija »Glasbene Matice« in pevsko društvo »Slavec«. Pevci »Kola« in mnogobrojno občinstvo so Slovence navdušeno sprejeli z gromovitimi klici »Živeli Slovenci!«. Došle Slovence je z vznesenimi besedami pozdravil predsednik »Kola« in »Zvezek« hrvatskih pevskih društev. V imenu »Glasbene Matice« je odzdravil društveni predsednik nadsvetnik g. Svetek, v imenu »Slavca« društveni predsednik g. Dražil. S tem vlakom je došlo blizu 60 Slovencev, pevsko društvo »Ljubljana« pride z jutranjim vlakom v petek.

Zvečer je bila v novem parku za »Kolovim« poslopjem sijajna ljudska veselica, katere se je udeležilo na tisoče in tisoče ljudij. Vladala je navdušenost, da je ni popisati. Ljudske veselice so se udeležili tudi duhovniki in redovniki. Seveda je razveseljevanje trajalo še do pozne noči. Skoraj vso noč so se v hrvatski stolici slišale slovenske pesmi, ki so jih prepevala razna pevska društva, posebno narodne pesmi, kakor »Slovensko dekle«, »Ljub'ca moja, kaj si strila« itd.

Zagreb, 15. avgusta.

Krasen dan! Vreme je tako lepo, da si lepšega ni misliti in po ulicah je tako živo, da si kaj takega ni možno predstavljati. Tudi danes so prišla pevska društva z raznih strani, med njimi Ljubljana in bila prisrčno sprejeta.

Ob pol 11. uri se je začel pomikati spred vedežnikov. To je bilo nekaj velikanskega! 55 pevskih društev iz vseh jugoslovenskih pokrajin s 34 zastavami je korakala v dolgem sprevodu. Občinstvo je to pevsko armado burno in navdušeno aklamiralo, posebno prisrčno Slovence ter pevce obsipalo s cvetkami. Na čelu spredava je korakala veteranska godba. Pred vsakim društvom je nosil mladenič v narodni noši tablo, na kateri je bilo napisano ime dotednega društva.

Pred spredodom so se pevska društva zbrala v veliki dvorani društva »Kolo« na skupno pevsko vajo za popoldanski monstre-koncert v Maksimiru. Velikanska dvorana je bila dubkom polna. Pod vodstvom zborovodje Nikole pl. Fallerja zapelo je več kakor tisoč pevcev pesmi: »Liepa naša domovina«, »Glasna jasna«, »Pojmo pjesmo«, »Slovenec i Hrvat« in Hajdičovo »Morje adrijanskog«. Galerija je bila polna odličnega občinstva, ki je frenetično ploskalo vsaki točki in priejalo Fallerju presrčne ovacije.

Slavnostno mašo je namesto obolelega biskupa Guglerja daroval kanonik Sulter. Cerkev je bila tako polna, da je moralo na tisoče ljudi ostati pred cerkvijo.

Pri slavnostni maši v prekrasni novi stolni cerkvi, ki s svojim svežim gotskim slogom napravlja velikanski utis, je izvajal oddelek »Kola« Gounodovo lepo mašo za moški zbor z tako lepim glasovnim materialom, fino niansirano in ob mojstrskem spremeljevanju orgel, katere je sviral prof. Kolander. Graduale Horakov »Exaudi Domine« je operni pevec hrvatskega narodnega gledališča gospod Bogdan pl. Vulaković pel s krasnim, čutopolnim glasom in predavanjem. Pri ofertoriju pa je tenorist Ernest vitez Camarota pel Gounodovo »Ave Maria«, zloženo na Bachov »preludij« ob spremeljevanju orgel, harfe in violončela. Violončel je mojstrsko igral g. prof. Hinko Geiger, harfo pa takisto gdč. Eisenhutova. Petje »Kola« in obeh solistov ter spremeljevanje, ki se je izvajalo v kako pobožnem duhu, je mogočno povzdrnilo cerkveno slavnost in pobožnost velikanske množice ljudstva. Kajpada bi bila naša hipercelijanca Gnezda in Foerster iz kože skočila! Krasen je bil v cerkvi pogled na 34 pestrih društvenih zastav. Vse tri ladije v cerkvi so bile natlačeno polne društva, odličnjakov, damskega odbora in preprostega ljudstva. Udeležba se ceni na 3000 oseb. Po dovršeni službi božji se je zopet uvrlil spred, na čelu pevskim društvom zopet »Glasbena Matica«, »Ljubljana« in »Slavec«. Povsod je mnogobrojno občinstvo prizrčno aklamiralo in pred vsem odlikovalo Slovence.

Med sviranjem godbe so se vsa društva pred okusno okrašenim umetniškim paviljonom razvrstila v štirikot, krog katerega je bilo na tisoče ljudstva, na vzvišenem prostoru so bili župan zagrebški, občinski odbor in venec najoličnejših hrvatskih dam. Gradonačelnik Adolf pl.

Možinsky je pozdravil društvo »Kolo« in proslavljal njegovo 40letno delovanje, rekoč na koncu: »Živela naša liepa domovina!« A iz tisoč grl je demonstrativno zavorilo »Živela Hrvatska!« (Te gospod Možinski ni hotel omeniti). Na to se je zahvalil predsednik »Kola« g. Milan Kresić in nadaljujoč navdušeni svoj govor pozdravil vsa došla društva, pred vsem pa in na prvem mestu nas Slovence. Urnebesno pritrjevanje ljudstva je temu sledilo in zaorili so navdušeni klici: »Živeli Slovenci!« Na koncu je z zadoščenjem konstatiral, da so so privratak sestala vsa hrvatska društva iz vse domovine.

Gospa županja je pripela krasne trake zastavi »Kola« in druge narodne dame so ovenčale vse ostale zastave. Mej tem so vsi pevci skupno zapeli Zajčovo »Zrinski-Frankopanko« in »Liepa naša domovina«.

Popoldne je bila v Maksimiru velikanska narodna veselica. Kolikor je bilo udeležnikov se ne da niti približno reči. Bilo je vse črno ljudstva in prišlo je do znamenitih narodnih manifestacij. Slovenc je prišlo izredno mnogo. Se nikdar jih ni bilo pri nobeni slavnosti v Zagrebu toliko, kakor to pot. Prišli so iz vseh slovenskih pokrajin, a kakor ni došlo nobeno klerikalno društvo, tako tudi ni bilo videti nobenega slovenskega klerikalca. Prav tako, pri narodni slavnosti itak nima brez domovinski klerikalec ničesar iskati.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16 avgusta.

Osebne vesti. Deželni šolski nadzornik na Moravskem, g. dr. Konrad Jarc, ki je bil prej na Štajerskem, a so ga Nemci izpodrinili, je šel v pokoj in dobil tem povodom red železne krone III. vrste. — Trgovinski minister baron Call se mudi za nekaj časa na Bledu. — Policijski kancelist pri deželnih vladah v Ljubljani, g. Josip Schwaiger, je imenovan policijskim oficialom.

Zdaj nas pa imajo! Raca na vodi — zdaj so nas ujeli! Toliko let že vpijejo, da smo proti katoliški veri, da hočemo vero naših očetov odpraviti, a kadar jih je kdo vprašal, kaj hočemo upeljati mesto vere naših očetov, niso vedeli nikdar odgovora. Tu se je oznanjalo, da hočemo sploh vse cerkve zapreti, tam se je govorilo, da hočemo iz cerkve napraviti hlev ali take grešne zavode, kakršni so večinoma naši farovži, drugod zopet se je pridigovalo, da hočemo na mesto Matere božje postaviti gole ženske. Jedini naši duhovniki niso bili v sodbi, kako hočemo vero naših očetov nadomestiti. Zdaj jih je »Slovenec« korenito podučil. »Slovenec« sliši celo trav rasti in torej ni čuda, da pozna tudi vse najbolj tajne naše náčrte. Kar okameneli smo, ko smo čitali v »Slovencu« naše namene razkrinkane. Kako smo jih skrivali! Ali, kakor duhovnikom ne ostanejo prikrite niti najbolje spravljene hranilnične knjižice, tako jim tudi naši načrti niso ostali skriti. Zdaj je vse razdeto! »Slovenec« je v soboto vse razkril in razodel, da delamo za luteranstvo, ker je že pred več meseci neovržno dokazal, da smo v službi Schönererja in Wolfa, je vsak ugovor zaman, vse se vjema in je škoda vsake besede, ki bi jo še zapisali v svojo obrambo. Zgubljeni smo! Bog se nas usmili! Možje krčanski, device in devičarji, sodite nas usmiljeno!

Koliko ima škof Bonaventura dolga? Neki sicer klerikalni, a pametni kranjski duhovnik, kojemu se dozdevajo škofovi zavodi inštitut za izobrazbo neznačajnih ljudi, je pred kratkim povedal, da ima zdaj ljubljanski škof že 35.000 K dolga. Okolu Gornjega grada pa že kmalu ne bo hoje in smreke — nad leto stare!...

Shod na Krki. Pod tem zaglavjem poroča »Slovenec« z dne 12. t. m. o klerikalnem shodu, kateri se je vršil minulo nedeljo na Krki. Namenjeni smo bili sicer takoj o shodu poročati, toda odložili smo poročilo dodelj, da poroča prej »resnicoljubni« »Slovenec«. Nismo se varali; Slovenec je res prinesel na uvodni strani poročilo o shodu, katero je pa jako previdno sestavljen. Pazljiv čitatelj lahko posname iz omenjenega »Slovenca«, da se je shod jako klaverno obnesel, in sicer tako slabo, da se slabše ne more. To uvidevajo tudi naši klerikalci, kateri so sedaj jako poparjeni in shod sami najbolj obsojajo. Morebiti tega ne ve dopisnik »Slovenca«, kateri je skoro gotovo kateri

izmed govornikov; svetujemo mu torej, naj se sam prepriča in naj pride poslušat, kako se o shodu izražajo njegovi »volivci«. Da pa bode »Slovenčev« poročilo popolno, hočemo ga v naslednjem popraviti, oziroma dopolniti: Kaj skrbno in zvijačno so se klerikalci pravljali na ta shod. Najprvo so določili za shod nedeljo, dne 3. t. m., kar so se pa pozneje premislili in to zategadelj, da bi bili mi mislili, da se shod menda ne bo nobenkrat vršil. Ta račun se jim je deloma tudi posrečil. Veliko naših pristašev je bilo prepričanih do dneva shoda, da se taisti ne bode vršili. In vsled tega največ je bilo mogoče klerikalni prirediti shod, katerega bi v nasprotju slučaju skoro gotovo ne mogli. Tega prepričanja so bili i klerikalci in se na shodu niti govoriti niso upali, kamoliše govorniku aplaudirati. Človek, ki je bil na shodu, mislil bi si bil, da je to kak nagrobeni govor; tako žalostni in otožni so bili poslušalci. Nikjer nobenega odobravanja, nikjer nobenega pritrjevanja, ves šum, kolikor ga je sploh bilo, prihal je od naše strani, dasi smo naše pristaše vedno mirili, naj molče, ker sta se govornika s svojima govoroma le blamirala pred poslušalci. To se je najjasneje pokazalo pri koncu shoda, ko je župan dal na glasovanje resolucijo. Kakih 6 rok se je dvignilo; vse drugo je bilo mirno. Zakaj li neki niste i tega pisali v »resnicoljubnega Slovenca«?!

— In se te dvignene roke so bile le okrog kaplana, na čigar povelje so se menda dvignile. To je tudi ves efekt, katerega so si sklicatelji s težavo priborili na tem shodu. Dalje čitamo v »Slovencu«, kako ti premeteni klerikalci pišejo, da so zborovalci, ko je Žitnik omenil, da naj deželni predsednik posreduje med strankami, živahno pritrjevali. Dopisniku »Slovenca« je menda šumelo po ušeh, drugače menda ne bi bil zapisal take gorostasne izmišljotine. Še bolj neumna se nam zdi »Slovenčeva« opomba, da so pri govoru dr. Žitnika, ko je govoril, da bode katol. narodna stranka vstajno zahtevala splošno, enako in direktno volivno pravico, poslušalec živahno odobravali. To je bila menda le pobožna želja dr. »Častnebesede« in bivšega predsednika »Vinogradniškega društva«, brezpomembnega Vencajza, katera pa se nikakor ni hotela izpolniti. Seveda, dopisnik je vsejedno tolidrzen, da je poročal omenjeno laž v »Slovenca«. Mi bi omenjenima dvema poslanecema le svetovali, da se pri svojih »volivcih« na lastna ušesa prepičata, kako sodbo ima ljudstvo o splošni in jednaki volilni pravici. Dopisnik v »Slovencu« se obregne tudi ob orožnik, češ, da so taisti pristransko popolnili, ker baje niso hoteli na županov ukaz priti na shod in tam razgnati ljudi, kateri niso delali nikakega prepira. Ugovarjati se pa sme na shodu kolikor kdor hoče; seveda le v postavnih mejah. Dopisnik naj bi se bil, predno je pisal kaj o orožnikih, prej informiral o zakonu z dne 15. novembra 1867. št. 135 drž. zak. o zbornem pravu in sicer kaj določa § 11 omenjenega zakona, potem bi naj šele napadal. Čemu pa ni župan, ako se je bal kakega pretepa, in ko je njegov sin začel svati, shod zaključil?! Nato odgovorite, potem šele godrnjajte čez orožnike, kateri so popolnoma nepristransko in postavno postopali. H koncu moramo še počitno omeniti našega kapelana, (morebiti ga škof zato nagradi), kako se je junaka obnašal pred shodom. Gredč domov od podružnične cerkve, kjer je maševal, opazil je ob cesti bojno znamenje dr. Žlindre, t. j. vrečo z napisom 16% in nad njim napis: »Pereat Žlindra & Compagnie!« Ker se mu je ta pozdrav zelo dopadel, spravil se je, nebodilen, in ga z vso močjo toliko časa majal, da se je drog odlomil in ga je taisti udaril po glavi, da vemo, da mu je dolgo časa zvenelo po ušeh. Toda ni gabole počit; pobral je zastavo in jo odnesel v kapelijo, da jo tam shrani, oziroma jo lahko pošlje svojemu uzor-junaku dr. Žlindri za spomin. V predstoječem smo podali pristno sliko klerikalnega shoda, kateri se zdi »Slovenec« toli važen, da je priobčil dopis o njem na uvodnem mestu. Ako smatra »Slovenec« in klerikalni poslanci tako slabu uspele shode za važne, potem jim kličemo iz dna sreca: Dober tek! Naprednjaki.

Porotno sodišče v Novem mestu. Za prihodnje zasedanje porotnega sodišča v Novem mestu so izbrani kot porotniki gg.: Göderer Fr. iz Kočevja, Trček Anton iz Metlike, Brunsob Ivan iz Maverla, Krže Anton iz Kržet, Strmole Anton iz Hudega, Gač Alojzij iz Kostanjevice, Šuštarč Jurij iz Deskove

vasi, Podlogar Fr. iz Radeč, Plut Ivan iz Ručetne vasi, Fugina Mihael iz Zadre, Kunc Avgust iz Črnomlja, Barbč Fr. iz Metlike, Mrhar Jos. iz Dolenje vasi, Gerdun Jos. iz Žilj, Klobučar Št. s Tančeve, Vertin Matija iz Dobč, Zajc Jos. iz Bič, Pražen Matija iz Radeč, Bohte Ivan iz Zastave, Zavrl Ant. iz Sibina, Podboj Fr. iz Ribnice, Grebenc Fr. iz Škofje Rize, Peče Ivan iz Bistrice, Vehovec Ivan iz Žužemberka, Skufca Ign. iz Stranske vasi, Hrovat Jos. st. iz Žužemberka, Vahčič Ivan iz Cerkelj, Železnik Mart. iz Volčjej jame, Lobe Fr. iz Zagradca, Štepic Fr. iz Drage, Kerin Ivan od Sv. Križa, Sever Oton iz Kostanjevice, Miklič Ig. iz Lukovke, Nahtigal Ivan iz Trebelnega, Fugina Jurij iz Starega trga, Knez Leop. iz Št. Jurija. Namestniki so gg.: Gorupič P. iz Kandije, Kopač Leop. iz Kondrič Fr., Gregorc Jurij vsi iz Novega mesta, Kuščan J. iz Kandije, Ferlič Ivan, Umek Vinko in pl. Sladovič S. vsi iz Novega mesta ter Drenck Fr. iz Bršlina.

— **Umrli** je v Gorici bivši slovenski deželni poslanec dr. Nikolaj Tonkli, brat bivšega državnega in deželnega poslanca dr. Josipa vitezja Tonklija.

— **Občeslovanska umetniška in obrtna razstava v Peterburgu.** Danes se je mudil v Ljubljani prof. V. N. Kora bljev kot odposlanik ruskega odbora za prireditev občeslovanske umetniške in obrtno razstave v Peterburgu. Oglasil se je pri odboru slovenskega umetniškega društva ter v pisarni obrtne in trgovske zbornice. Zvečer odpotuje v Prago.

— **Iz Logatca** se nam piše: Ker se mudi Rudolf Kuhar v Zagrebu, igral bo njevno ulogo (Tončka) iz prijaznosti g. Danilo član slovenske drame iz Ljubljane. Slavno občinstvo opozorjam na tega igralca, kateri je žel na slovenskem odru tako lepe uspehe. Igralo se bo ob znižanih cenah, in začetek igre je ob 3. uri po popoldne. Igralno objekt na se zbere v nedeljo dopoldne v Logatcu.

— **Kmetijska podružnica v Begunjah** priredi 24. t. m. na vrtu goštinle g. Ferd. Mihla v Poljčah tombolo, kateri sledi prosta zabava.

— **Letoviščarjev v radovljškem okraju** je letos posebno mnogo. Ne samo na Bledu, kjer je malone vse zasedeno, temveč tudi v Begunjah, Polčah, Breznici, Kranjski gori, dalje v Radovljici, Lesčah in Bohinju je prav dosti tujcev iz raznih krajev. Zelo živahno je istotako v turistiki, posebno prihaja mnogo Čehov v naše planine, pa tudi drugih ne manjka. Žal, da je v zadnjem času vreme premnogorat pokvarilo hribolazem in letoviščarjem veselje in je to objednem vzrok, da letos še nismo dosegli število prejšnjih let.

— **Velika nezgoda v Belipeči.** V brusilnici tovarne Roberta Lilpopa v Belipeči razletel se je 13. t. m. dva metra v premeru imajoči brusilni kamen in pri tem vrgel delavca Iv. Reithoferja z veliko silo v zrak ter pri padcu istemu zdrobil obe nogi v stegnu in levo roko v nadlehti. Poškodbe so smrtno-nevarne in se je poškodovanec po zdravniški odredbi prepeljal v beljaško bolnico. Reithofer je doma iz Lausche, okraja Weitz na Štajerskem.

— **Shod v Središču.** Politično društvo »Sloga« v Ormožu sklicuje na dan 27. t. m. shod v Središče. Na shodu boda govorila državni poslanec dr. Ploj in deželni poslanec dr. Rosina.

polu 10. uri dopoludne pa blagoslovila koča. Kar mogoče se bode poskrbelo za dušo in telo; nikakor pa ne odsvetujemo, če kdo vendar le namerava kaj boljšega seboj vzeti. Pot je znamovana od Zidanega mostu čez Loko in Razbor na vrh do bajte. Enako tudi od Sevnice čez »Krakovo«. V koči prenočuje lahko 30 oseb. Od Zidanega mostu vodi okrajna cesta čez »Selo« pod vrhom Lisce nad 600 m. Od tam je samo pičlo uro hoda do koče. Na obilno udeležbo vabi

odbor.

Iz Brežic se nam piše: Dne 10. avgusta priredila je čitalnica veliki koncert z vojaško godbo ter petjem na vrtu »Narodnega doma« — Hôtel Klembas. — Občinstva je bilo vse polno ne le iz Brežic in okolice, nego tudi narodnega razumu in štva iz daljnih krajev. Užitek bil pa je tudi izvanreden. Vsakdo je izjavil, da to je bil večer, da malo takih. Koncert sta izvajala čitalniški pevski zbor (okoli petdeset pevcev) pod vodstvom znanega spretnega pevovodje, gospoda Zupana; vojaško godbo c. kr. pešpolka št. 16 iz Zagreba pa je dirigiral, razume se po vseh pravilih točnosti, gospod kapelnik sam. Vse točke so se izvršile, ob sebi razumljivo, prav povoljno, najsibode petja ali glasbe, in sicer tako, da se je moralo na zasluženo brezkončno ploskanje in odbavanje marsikaj ponoviti, ozir. dodati. — A nakit celega koncerta pa je bila brezvomno točka 10, Slovo, veliki moški zbor z bariton samospevom in spremljenvanjem orkestra, pod osebnim vodstvom dičnega našega skladatelja, gospoda prof. F. S. Vilharja. Koj pri nastopu bil je g. F. S. Vilhar z burnim ploskanjem in živio klici pozdravljen, ko pa je bila izborna skladba končana, ni bilo odobravanja konec, dokler se ni točka zopet ponavljala. Zakaj pa ne bi bilo tudi tako? Toraj gospod skladatelj dirigira proizvod sam, pevci zares pevci, vsi dobro izvežbani; orkester točen, vti inštrumenti natančno oglašeni, kajti najmanjša disonanca jednega inštrumenta bi pri tej izborni, a težki inštrumentacijski spravila lahko gosp. solista iz ravnotežja. Baritonist gosp. dr. Strašek je pa svojo nalogo s tem vršil, da mu je gosp. skladatelj Vilhar sam rekel: Gosp. doktor, Vi mojo pesem razumete, torej odpade vsa nadaljnja kritika, sledi le: da je gosp. dr. Strašek pel izborni, da bi pel še mnogokrat, ter dolgo časa pri nas pel!

Po končanem programu smo se skupno zabavali pri izborni vinski kaplici domačega pridelka, kjer so sledile različne napitnice, kakor: gosp. Šetinc gospodu kapelniku, gosp. nadučitelj Al. Račič gosp. profesorju Vilharju, gospod ravnatelju A. Levaku lepi harmoniji, gosp. Vilhar gosp. dr. Strašku itd. itd. Končno naj bo še omenjena točna postrežba ter res prav dobro ter okusno pripravljena jedila.

—č.

Toča je 9. t. m. pobila po vaseh okrog kočevske Reke. Škode je okrog 25 tisoč krov. Oškodovanci so bili zavarovani.

Iz Prage se nam poroča: Naš rojak, akad. slikar Josip Germ, je otvoril te dni svoj atelijer v Pragi, Václavské nám. 10.

Javen shod priredi danes ob 7. uri zvečer v salonu Auerjeve pivo-varne v Wolfovi ulicah krajna skupina v Ljubljani zveze stavbinskih delavcev v Avstriji. Govorila bosta slovenski in nemški govornik.

Trgovka z dekleti. Pri deželnem sodišču v Ljubljani se nahaja v zaporu neka Julija Hirschfeld iz Budimpešte, katera se je s svojim možem Antalom Hirschfeldom vred pečala s trgovino deklet. Ljubljanska policija jo je dala dne 17. julija po orožništvu na Pragerskem zapreti. Orožništvo jo je izročilo deželnemu sodišču. Julija Hirschfeld je prodala neko Hermino Vargha na Rusko, odkoder je ta po posredovanju konzulata spet prišla nazaj v Budimpešto, kjer jo je znala Hirschfeld pregovoriti, da je spet prišla k njej. Čež nekaj časa ji je priskrbela novo »službo« in jo je sama odpeljala na mesto. Na potu v Pulj je dekle v Š. Petru zbežalo, njeni prodajalki pa so na brzjavno prošnjo orožniki na Pragerskem aretovali, ravno, ko se je hotela odpeljati z brzovlakom v Budimpešto.

Official Šorn prijet. Policia v Zagrebu je izsledila in aretovala bivšega lečarja na Žabjeku Vincenca Šorna, kateri

je bil policijsko zasledovan zaradi poneverbe uradnih denarjev v znesku 11.000 K. Šorn, ki je poneverjenje že priznal, se izroči deželnemu sodišču v Ljubljani.

Tatvine. Dninarju Mihaelu Žirovniku je bila iz hleva gostilničarja Franca Kodele na Glinach ukradena srebrna ura z verižico. Tudi trije zlati prstani so mu zmanjkali. — Hlapcu Oskarju Bergantu na Radeckega cesti št. 24 je ukradel neznan tat iz hleva suknene hlače. — Goštilničarjevi hčerki Antoniji Rusovi je bil včeraj zvečer v gostilni »pri Novem svetu« ukraden iz ročne torbico zlat za 20 kron. V njeni družbi sta bila neki brezposelni inženér in neki vojak. Ko je Antonija Rus zapazila tatvino, je takoj sumila, da jo je izvršil inženér, ker je bil on sam pri mizi, na katero je položila torbica, ko je šla z vojakom plesat. Gozdni inženér je tajil tatvino. Ko pa so poklicali policija, našli so zlat za stolom, na katerem je sedel inženér. — V Šentpeterskem predmestju je v noči od 14. na 15. t. m. skušal neznan storilec na treh mestih ulomiti, pa se mu ni posrečilo.

Nesreča na električni železnici bi se bila včeraj skoraj pripetila na Dolenjski cesti. Konj posestnika Matveja Demšarja iz Javorja pri Kranju se je ustrašil električnega voza in je porinil voz z romarji na železnični tir. Voznik električnega voza Lunder je z vso silo in nepopisno hitrostjo ustavil voz in tako preprečil nesrečo.

Zaprli so Štefanijo Botarjevo. Dne 6. t. m. izposodila si je navedenka pri Ani Gorčevi na Dunajski cesti št. 18 žensko kolo, vredno 70 krov, in se odpeljala ž njim v Š. Vid in se ni več vrnila ž njim. Izgovarja se, da je dala kolo nekemu neznanemu fantu v Šiški z naročilom, da je pelje nazaj h Gorčevi, kar pa ne bo resnično. Najbrže je Štefanija Butarjeva kolo prodala, denar pa zavrala.

Nepošten čevljarski vajenec. Alojzij Jančar, čevljarski vajenec pri g. Mateju Oblaku, čevljarskem mojstru v Vegovi ulicah št. 12, je na račun svojega mojstra pri strankah kasiral denar in si pridržal tudi denar, kateri bi bil moral nesti v okrajno bolniško blagajno. Policia je nepoštenega vajenca zaprla.

Vlaki z vojaki. Včeraj in danes se je odpeljalo 6 vlakov z vojaki na Notranjsko.

Roko spahnili si je delavec v tovarni za lep Josip Seršen. Prepeljali so ga v deželno bolnico.

Zaradi hudodelstva poskušenega umora iščelo oblasti poslovodjo Birolliovih apnenic v Zagorju Arturja Birolla.

Kamen v glavo je zagnal posestnica sin F. B. 14letnemu Ernestu Zušniču in ga precej poškodoval.

Strajk. Govori se, da namavajo uslužbenici električne cestne železnice štrajkati.

Psa povozil je včeraj popoldne v Sv. Florijana ulicah električni voz.

Društvena godba igra danes, dne 16. t. m., »pri Zvezdi«. Člani imajo prost vstop, nečlani plačajo 30 h vstopnine. Jutri, 17. t. m., bo dopoldanski koncert »pri Perlesu«, vstopnina 20 h. V pondeljek priredi na okrašenem vrtu Švicarije koncert s pomnoženo godbo v prošlavo rojstnega dne Njega veličanstva Frana Josipa I. K obilni udeležbi se najljudneje vabi. Začetek ob 7. zvečer, vstopnina 40 h, otroci prosti.

I. zagrebško tamburaško društvo svira danes, 16. t. m. zvečer v Švicariji. Začetek ob 7. uri.

Najnovejše novice. Kraljica Margherita. Vdova kraljica Margherita se je pripelala v Lindavo, odkoder obišče v prihodnjih dneh nekatere kraje in mesta na bodenskem jezeru. — Zopet se je ponesrečila nemška cesarica na spreходu v Gadinenu, kamor zahaja vsako leto na letovišču. Stopila je nerodno ter si poškodovala nogo. — Zakonska ložitev. Baronica Mattencloit, o kateri je znano, da je že dolgo časa prej gojila ljubavno razmerje do nekega madjarskega židovskega zdravnika, se je te dni razporočila s svojim možem ter mu je pred sodom izpričala, da je on dal povod k razporočju. — Eksplozija. V rudniku na srebro v oldenburškem Johanesburgu je vsled eksplozije raznesilnih snovi ponesrečilo 14 delavcev. Trije so ubiti, 5 smrtno in 6 težko ranjenih. — Vreme. Na Ti-

rolskem je dokaj hladao, topomer kaže 8° C. Po hribih je padel sneg, enako tudi v Švici. — Dvorna opera na Dunaju — češka. Omikonsci se hudujojo, da so na dvorni operi na Dunaju same češke pevske moći — in sicer celo »husitsko« češke. Tako, recimo, Fr. Pácal, Heř, Slezák Förster-Lautererjeva in dr. V orkestru so itak sami češki »muzikantje«. — Stoletnica. Na Ogrskem v Čatadu so obhajali stoletnico rojstva nemškega pesnika Nikolaja Lenaua. — Iz ljubosumnosti. V Komšnu pri Pardubicah je ustrelil mladi kmet Jožef Zach svojo šele 18 letno ženko Antonijo radi ljubosumnosti. Baje ni imel za to vzroka. — Prepoved. Poljski tednik »Kraj«, ki izhaja v Petrogradu, je bil prepovedan v Nemčiji na dve leti. »Kraj« je tisti izmed redkih poljskih listov, ki dosledno povspešuje slovansko misel ter zagovarja rusko poljsko slого. — Prirojeno. Nemški Viljem je dobil od carja v dar visoko kozaško čepico. Od samega veselja si jo je takoj nataknil na svojo »vestransko« glavico ter je hotel iti na rusko ladjo, da se ondi pred vojaki carju v daljšem govoru zahvali za tako krasno darilo. Še ob pravem času ga je opozoril njegov pribičnik, da ta kapa ni škatlj za možgane, temveč za tabak. Viljem je bil bajě nevoljen, ker je izgubil priliko za nov govor. — Papežev odlok. Papež je v okrožnici katoliškim vladarskim rodbinam naznani, da ne bo več dovoljeval zakone med sorodnikiv vladarski rodbinah, ker je knežjih in grofskih snubačev dovolj. — Odlikovanje. Ruska umetnica Gorlenko-Dolina je ravnotak dobila od sultana turški red, od srbskega kralja red sv. Save, od rumunskega kralja »Bene Merents« (za zasluge) in od francoske vlade naslov »officier de l' Instruction publique«. — Profesor Virchow bolan. 91letni slavni zdravnik Virchow je zelo slab in se je bati, da se mu je približala smrt. — Svetovna razstava v Transvaalu? »Daily Chronicle« poroča, da bo leta 1904 v Johannesburgu prirejena svetovna razstava.

Hrvatska umetniška razstava se otvoril danes, v soboto, ob 11. dopoludne. Razstava obsegata slike in kipe.

Nečastno. O slovanski vzajemnosti se govorji pri vsaki priliki, a kako se kaže v istini, izpričuje izborni češki list »Slovanský Přehled«, ki bo moral naročnino zvišati, če noče izginiti. Slovanska vzajemnost je največkrat — fraza! Dokler hasne, se je držé, sicer pa se ne poznamo. »Slovanský Přehled« prijavlja izborne članke tudi o Slovencih, njih književnosti, umetnosti in sploh o slovenski kulturi. In koliko ima pri naročnikov?

Skrivosten napad. Iz Koblenca poročajo, da se je sprehajala nedavno soproga brzjavnega uradnika Brendgensa iz Kolonije s svojima otrokom na bregu Mozele. Nakrat je napadel gospo, ki je bila v blagoslovljenem stanu, mlad mož ter jej je zabolel bodalce v trebuh; potem je zginil.

Zanimiv poskus. Neki angleški učenjak si je dal napraviti ogromno prizmo, katero je postavil tako na polje, posejanzo z divjo salato, da je padala nanj solnčna svitloba, razdeljena v posamezne barvne trake. Kjer je bila višnjeva svitloba, niso rastline skoraj nič rastle, v zeleni svitlobi je bilo nekaj boljše, v rudeči luči so bile dolge in tanke, v beli in rumeni luči pa je salata bujno rastla.

Pet oseb mrtev. V Javorsnu sta eksplodirala v Rudolfovem rovu vsled doslej še neznanega vzroka dva kotola; eksplozija je razdejala vso hišo; en kotol je odletel 20 metrov daleč na cesto. Izmed sedmerih delavcev, ki so bili v kotolski hiši, je bil eden takoj mrtev in stirje so umrli radi hudi opreklini. Dva sta tudi ranjena, a bosta menda ozdravela.

Nova moška moda. Gandoura je novo društvo mladih moških v Parizu, ki so izdali geslo: Proč s skunjko, proč z vestijo, proč z ovratnikom, proč s krvatom, proč s hlačami, proč s srajco, proč s škornjami. Udje tega društva nosé dolg, platen, naguban plašč, ki je baje jako udoben.

Cuden dež. V Parizu in njega okolici je padal nedavno dež črnkaste barve; ko je nekaj te vode izpuhtelo, se je pokazal jako fin, črn prah, sličen ogljenemu prašku. Še bolj čuden dež pa se je pojavi l. 1873. maja meseca v Brugiu v Alžiru. Tekom neke strašne nevihte so začele padati nakrat na zemljo miši in podgane, kar je vzbudilo v prebivalcih velik strah. Ta dež je trajal bajě skorost ure. Bržčas je dvignila nekje huda sapa živalice od tal v zrak ter jih je zanesla tjakaj.

Popotnica v vreči. Iz Neapolja javljajo: Na parniku »Grof Szapary«, ki je plul v Marseille, so našli mlado dekle zavezano v vrečo. Dekle je povedalo, da je iz obližja Neapolja; potovati je hotelo k svojemu strijcu v Marseille, a ker ni imelo denarja, se je dalo zavezati v vrečo.

Zidje. Statistika poroča, da je na vsem svetu 7^{1/2} milijona židov, in sicer v Evropi 6.287.000 in samó v Avstriji 1.142.000, v Rusiji je 2.205.000 židov, v Nemčiji 570.000, v Veliki Britaniji 160.000

in na Francoskem 72.000. V zadnjem stoletju se manjša število židov, a njih blagostanje se množi, mnogi so vpeljali takozvani sistem dveh otrok. Židje so jako zdravi ljudje, njih umrljivost je najmanjša izmed vseh prebivalstev na svetu. Čudno je, da imajo židje, ki se oženijo s kristjanami in nasprotno, kako malo ali nič otrok. Kar se bolezni tiče, je med židi najbolj razširjena tuberkuloza, blaznost in sladkorna bolezna.

Premetena ljubica. Neki potovalec iz Šemnic je imel ljubavno razmerje z neko natakarico v Lipsiji. Ker to razmerje ni ostalo brez nasledkov, je skušala natakarica pregovoriti potovalca, naj jo poroči. Potovalec tega ni hotel storiti, pač pa je napravil izlet s svojo ljubico in malim sinčkom. Ko so prišli zvečer na kolodvor, je položila natakarica otroka očetu v naročje, češ da ima še nekaj preskrbi in se takoj vrne. In premetena, ostavljena ljubica je sedla v vlak ter se je odpeljala, otroka je pa pustila v očetovem naročju.

Otroci na posodo. V Zjednjih državah so osnovali društvo oz. agenturo, ki ima v varstvu par sto otrok od 1—3 leta ter jih daje v najem za nekaj ur, dni, tednov, do enega meseca. Marsikdo si namreč želi otrok, a jih nima sam ter tudi nima dovolj sredstev, da bi vzel kakega otroka za svojega. Temu so vedeli praktični Amerikanci odpomoči. Najemina za en mesec stane en dolar. Prvi poskus se je baje izborno obnesel in agentura je osnovala že več podružnic.

Peklenske muke. Rev. L. A. Georges od Trinity kongregacijske cerkve je pred nedavnom pridigoval o peku, katero je natančno opisal takole: »Grešnik pride v pekel, kjer bo imel 1000 hiš. V vsaki hiši bo imel 1000 sob, v vsaki sobi 1000 postelj in na vsaki postelji bo ležal 1000 let bolan za garjami. Na nosu bo mu rastel osat in v želodcu kamenje. Pljuval bo britve in izkašljaval žepne nože...« Ljudstvo je bilo bajě vsled te pridige tako prestrašeno, da ga je 14 dni neprestano driskalo!

Policija v Atenah in morala gledališča.

V Atenah je cenzura liberalnejša kot časopisje. Kaj takega se menda ne najde na vsem svetu.

Cenzura je dovolila igrati že marsikaj, kar so po tem listi razkricali kot strašno nemoralno in pohujljivo. Zato je policijski ravnatelj ukazal vsem gledališkim ravnateljem, naj vselej zapišejo na gledališki lepk:

»Le za odrasle moške!« ali: »Tudi za dame in mlade deklice!« Ravnatelji razsojajo torej sami, kaj je moralno ali nemoralno.

Sestisoč let star jezik.

V 3. desetletju minolega veka je izmrli koptski jezik, zadnja panoga egipčanskega jezika.

Amerikanski misjonar David Strang je pred 30. leti v okraju Beni-Suef, kakih 120 kilometrov od Kajire proti jugu, našel ljudi, ki so se spominjali, da se je v njih mladostni tam že govorilo koptski jezik.

Ta jezik se da zasledovati skozi o-olo 60 stoletij ter je dosegel baj

Sokol v Šiški. Društvena pravila »Sokola v Šiški« je dejelna vladila potrdila. Prvi občni zbor tega društva bo v novo prirejeni telovadnici potem, ko pride iz Prage pritrdki »I. Vindisch« naročeno telovadbeno orodje. — Gospod dr. I. Hribar je pristopil Šiškemu »Sokolu« kot ustanovni član. Naj bi vzgledu škofa Strossmayerja in dr. Hribarja mnogi drugi sledili!

Narodna čitalnica v Črnomlju priredi v svojih prostorih jutri, v nedeljo, dne 17. t. m., ob 8. uri zvečer gledališko predstavo »Oče in očim« ali »Ženski Otelo«, igrokaz v 3 dejanjih, v katerem nastopijo kot gostje člani slovenske drame iz Ljubljane. — Cene sedežev 2 K in 1 K 60 vin, stojišča po 80 vin. Pristop je vsakemu dovoljen.

Dramatično društvo v Idriji priredi v nedeljo, dne 24. t. m., v c. kr. rudniškem gledališču predstavo »Oče in očim« ali »Ženski Otelo«, pri kateri nastopijo kot gostje člani slovenske drame iz Ljubljane.

Gasilno društvo v Rovtah nad Logatcem priredi povodom blagoslovijenja gasilnega doma in shrambe dne 31. avgusta t. l. ob treh popoludne v Rovtah slavnost z naslednjim vsporedom: 1. Blagoslovjenje gas. shrambe; 2. Nagonov; 3. Tombola s 25 dobitki, (1. dobitek mlada telica, 2. prešič ozir. oven, več kmetijskega orodja itd.) 4. Prosta zabava s petjem in sviranjem. Vstopnina prosta. K obilej udeležbi vabi najjudnejše.

ODBOR.

Književnost.

„Popotnik“. Pedagoški in znanstven list ima v št. 8 tole vsebino: 1. H. Schreiner: Analiza duševnega obzora otroškega in dušeslovn proces življenja. 2. Dr. Janko Bezjak: O razlaganju besed, izrazov in rekel pri obravnavi beril v ljudski šoli. 3. A. Pesek: Darvinizem in vzgoja. 4. Melania Sittig: Cesarska pesem. 5. Književno poročilo. 6. Razgled. Listek 253. — Pedagoški paberki.

„Hrvatska Misao“. Smotra za narodno gospodarstvo, književnost in politiku. 15. številka ima tole vsebino: M.: »Matica Hrvatska«. — Novo vrijeme — nove potrebe. (Žitna skladista). — Dr. Marijan Derenčin: Evolucija političkih ideja VI. — Milan Marjanović: Silvije Strahimir Kranjčević II. — v.: Protuslovija današnjega društva VI. — Listak.

Telefonska in brzjavna poročila.

Zagreb 16. avgusta. Narodna veselica v Maksimiru je presijajno vspela. Monstre koncert je bil velikanski. Zvečer je bila zopet zabava v parku.

Zagreb 16. avgusta. Danes do poldne je bila glavna skupščina zaveze hrvatskih pevskih društev. 33 hrvatskih pevskih društev je dobilo od zaveze odlikovanja. Ob 1. uri se je začel slavnostni banket. Zvečer je koncert v gledališču.

Ischel 16. avgusta. Ministrski predsednik Körber je prišel včeraj sem, danes pa je prišel sem ogrski ministrski predsednik Széll. Körber in Széll sta imela dopoldne posvetovanje, potem pa bila v skupni avdijenci pri cesarju. Čuje se, da se tudi še danes ni doseglo sporazumljenje in da se bodo pogajanja nadaljevala. Koncem tekočega meseca pride cesar na Dunaj in tedaj prideta Körber in Széll zopet poročati. Odločilna beseda se izreče šele tedaj.

Lvov 16. agusta. Oficijozno se poroča, da je štrajk kmetijskih delavcev skoro popolnoma ponehal.

Pariz 16. avgusta. V Ville Franche je vojni minister general André imel govor, v katerem je odposlance iz Bel-forta pozivjal, naj skrbno varujejo zavaro iz leta 1870, da jo bodo mogli razviti v uru velike vojne.

Frankobrod 16. avgusta. V sodnem poslopu so našli šifrirano pismo, ki kaže, da se hoče v Hamburgu uprizoriti atentat na nemškega cesarja. Iz pisma se sicer vidi, da pozna pisec posamičnosti programa, dasi še niso razglašene, a vendar se misli, da se gre za slabo šalo.

Berolin 16. avgusta. Razni listi trde, da Buri nikakor ne misijo podvreči se Angležem v resnici, nego da so poskrili jako mnogo orožja ter hčajo o primerni priliki zopet poskusiti izvojevati si popolno neodvisnost.

London 16. avgusta. Iz Sydneya se poroča, da sta obe zbornici avstraliske države New Wales sprejeli predlog, da se ženskam prizna popolna volilna pravica kakor jo imajo moški.

Poslano.*

Delavsko bralno društvo v Idriji priredi v nedeljo dne 17. avgusta t. l. po končani javni tomboli na vrtu g. Didiča koncert s tamburanjem in petjem, kamor se slavno občinstvo tem potom uljudno vabi. Vstop h koncertu je brez vstopnine.

V zadnji številki tukajnjega lista »Jednakopravnost« je nekdo predbacioval nasprotnima strankama nasprotno do javne tombole, ker misli jedna stranka iti s svojimi ljudmi na božjo pot, druga stranka pa napravi isti dan izlet. Ker je v dotednem listu priobčena notica le misel posameznika, izjavlja s tem odsek za javno tombolo, da on ni v nikaki zvezi z omenjeno pisavo in da se z omenjeno pisavo ne strinja.

Odsek.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Izjava.*

Načelnik zadruge prišel je dne 2. t. m. osebno v slavno uredništvo »Slovenskega Naroda« in izrekel željo, da o zadruzi ne prevzame nobene vesti. Ker se to ponavlja, pa vodstvo zadruge odločno izjavlja, da se ne strinja z nobenim dosedanjim dopisom, posebno ne z dne 14. t. m. priobčenim v »Slovenskem Narodu« in ni ž njim v nobeni zvezi. Ako bode zadruga spoznala za potrebo po časopisih se braniti, branila se bode sama.

Zadržušči namen ni, po časopisih se ribati in se z osebnostmi pečati. Zadruga deluje samo zato, da se ustanovi trajna obrta ter da z vpeljavo novega dela ohrani tukajšnja žrebljarska kraja Kropo in sosedno Kamnogorico. Vsprejme vsakršnega člana, bodisi katerega koli mišljenja. Da se pa omogoči tudi najresnejšemu delavevu vstop, je zadruža že obravnavala ter upa, da se v kratkim ta zadeva tudi ugodno reši.

Kako je z zadružnim premoženjem in kako je stanje zadruge, razvidno je iz bilance katere so vsakemu, kendar se za zadružo znamina, v zadružni pisarni vpogled.

Kaj pa, ko bi bil naših nasprotnikov kdo pisal?

I. žrebljarska in železoobrtna zadružna v Kropi in Kamnigorici registravna zadružna z omejeno zavezo.

(1970) L. Kenda, načelnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1857)

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 14. avgusta 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 90
Skupni državni dolg v srebru	101 75
Avtrijska zlata renta	121 65
Avtrijska kronksa renta 4%	100
Ogrska zlata renta 4%	121 25
Ogrska kronksa renta 4%	98
Avtro-ogrške bančne delnice	1582
Kreditne delnice	886 25
London vista	239 77
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 02
20 mark	23 40
20 frankov	19 16
Italijanski bankovci	94 15
C. kr. cekini	11 26

Zitne cene v Budimpešti

dne 16. avgusta 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg K 6 63
Rž " april 1903	6 95
Rž " oktober	5 78
Koruza " avgust	4 98
Oves " maj 1803	5 03
Oves " oktober	5 34

Efektiv.

15 vinarjev ceneje.

Darila.

Upravnštvo našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Franjica Majseljeva v Beli cerkvi 5 K, katere sta darovala dva reška Slovence. — Gospa Josipina Čuden v Ljubljani 4 K. mesto brzjavnega pozdrava ob prilici velike skupščine. — Gospod A. Spendé v Ribnici 20 K del čistega dobitka veselice na Ugariju, kot pokroviteljno za gospoda Franc Višnikarja, c. kr. dež. sod. svetnik v Ribnici. — Skupaj 209 K. — Živelj!

Avtrijska specijalitetna. Na želodčnu bolehačjočim ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollovega Seidlitz-praška«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodčne krepilno ter pospešilo na prebavljene in sicer z rastotočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštem povzetji razpoložljivo zdravilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarji na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (12-11)

Za dojenčke, ki so bolni za želodčnim in črevesnim katarom, se priporoča kot najboljše redilno sredstvo Kufkejeva moka za otroke. Kadarka se daje brez krvagnja mleka otrokom, ozdravila in vpliva na želodčne krepilno ter pospešilo na prebavljene in sicer z rastotočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštem povzetji razpoložljivo zdravilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarji na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (12-11)

Za dojenčke, ki so bolni za želodčnim in črevesnim katarom, se priporoča kot najboljše redilno sredstvo Kufkejeva moka za otroke. Kadarka se daje brez krvagnja mleka otrokom, ozdravila in vpliva na želodčne krepilno ter pospešilo na prebavljene in sicer z rastotočim uspehom. Skatljica 2 K. Po poštem povzetji razpoložljivo zdravilo vsak dan lekarji A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarji na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (12-11)

Južne železnic postaja: Polčane (Pötschach). Krasno prebivališče za po letih. Preizkušeno zdravilice za bolezni želodčne, na jetrih in ledvicah, za pladkorne bolezni (diabet), žolčne, katarne in goitanec in krihju itd. Prospekti se dobije pri ravnatelu.

Φ Kôpel
Rogatec
¤ Slatina.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljše priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepičuje lastiče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se z uporabno počto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medicinal. vin, špecialitet, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod it. d. (520-25)

Deželna lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Restilova cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefevega jubil. mostu

Meteorologično poročilo.

Avgnut	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Predvina v %
14.	9. zvečer	735 5	13 2	brevetv.	del. oblač.	100
15.	7. zjutraj	735 7	11 0	si. svzvod	megl.	00 mm.
	2. popol.	734 6	21 9	p. m. jzah.	sk. oblač.	21 mm.
	9. zvečer	736 8	15 2	sl. jzahod	jasno	21 mm.
16.	7. zjutraj	738 3	12 1	sl. vzzvh.	megl.	21 mm.
	2. popol.	736 7	24 1	sr. jzahod	pol. oblač.	21 mm.

Srednja temperatura četrtek in petek 13 1° in 19 0°, normalne: 16 0° in 18 9°.

Dr. Ivan Javčar</

Dva učenca

z dežele, poštenih starišev, koja imata veselje do trgovine, se sprejmeta takoj v trgovino mešanega blaga na Notranjskem. Kje? pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

(1930-3)

Firm. 254.

Firm. p. t. II. 75/1.

Vpisala se je v register za tvrdke posameznih trgovcev:

Kamnik. Anton Svetec, trgovina z mešanim, špecerijskim blagom in žganjem. Imetnik: Anton Svetec. Firmo bode podpisovali »Ant. Svetec«.

C. kr. deželno sodišče.

Ljubljana, dne 12. avgusta 1902.

Hiša v Postojini

se proda.

Kupna cena 4000 krov. (1917-3)

Na vprašanja odgovarja Mátija Širca v Postojini št. 182.

Komptoirist

ali komptoiristinja z lepo, hitro pišivo, z znanjem stenografije in slovenščine, se išče za 1. september za veliko razpoljalno trgovino s skromom. Ponudbe pod »K. L. 15« na anončno ekspedicijo Jožefa A. Kienreich-a v Gradcu. (1935-2)

Firm. 84/2.
Geschäftszahl Einz. I.-82/2.

Änderungen und Zusätze zu bereits eingetragenen Einzel- und Gesellschaftsfirmen.

Eingetragen wurde im Register für Einzelfirmen:

Sitz der Firma: **Gurkfeld.** Firmawortlaut: **Johann Rumprecht.** Firma-Änderung in: Johann Rumprecht's Witwe Karolina Rumprecht. Betriebsgegenstand bisher: Lederhandlung, nunmehr: Lederhandlung. Datum der Eintragung: 11. August 1902.

K. k. Kreis- als Handelsgericht Rudolfswirth,

Abtheilung I, am 9. August 1902.

(Vpisala se je v register za posamezne trdke: Sedež trdke: Krško. Naslov trdke: Johann Rumprecht. Sprememba trdke: Johann Rumprecht's Witwe Karolina Rumprecht. Prodajni predmet dosedaj: trgovina z usnjem, sedaj: trgovina z usnjem. Datum vpisa: 11. avgusta 1902. C. kr. okrožno kot trgovsko sodišče v Novem mestu, oddelek I, dne 9. avgusta 1902. (1947)

Veliki krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu proti majhnemu plačilu delavnih moči. Poblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledenje predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60 in sicer:

6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavnih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juhe;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija časne za podklado;
2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedulnik za čaj;
1 kom. najfin. sipalnice za sladker.

42 komadov skupaj samo gld. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garanjuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

milkakéni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsake boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-28)

A. HIRSCHBERG-a

Eksportni hiši američkega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali ce se zmezek naprej vposilje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristro le je zraven natisnjeno varstveno znak (zdrava kovina).

Izvleček iz počivalnih plsem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen.

Ljubljana.

Otan Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Bihl, okrožni in tovarniški zdravnik.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogu

gotovih oblek za gospode in dečke,

jopic in plaščev za gospe,

nepremičljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovnejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in načrtitev izgotovljajo.

Fr. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 28
urar, trgovec zlatnino in srebrnino in z vsemi optičnimi predmeti.

Nikelasta remontoar ura od gld. 1-50. Srebrna cilindrična ura od gld. 4-—. Ceniki zastonj in franko.

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconji priporoča

HENRIK KENDA

Skladilice za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perlico, klobuke za dame, tkana in kretke robe na debelo in drobno.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconji priporoča

HENRIK KENDA

v Ljubljani, Glavni trg

Postranski zaslужek

trajen in rastot, ponuja se splošovanim, delojubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod »A. T. S.« Gradec, posta restance.

(1935-16)

Ces. kr. avstrijske državne žeznice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1902. leta

Odhod iz Ljubljane in ž. kol. Proga řeřebříček. Ob 12. uri 24 m po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čes. Selzthal v Aussee, Solnograd, čes. Klein-Reifing v Steyr, v Lincu, na Dunaj čes. Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, čes. Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob Jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čes. Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Pizen, Marijane var, Heb, Francovce var, Karlove var, Prago, Lipko; čes. Amstetten ob Dunaju. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal v Solnograd, Inomost, čes. Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob Jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čes. Klein-Reifing v Steyr, Linc, Budejvice, Pizen, Marijane var, Heb, Francovce var, Karlove var, Prago, Lipko, na Dunaj čes. Amstetten. Ob nedeljah v praznikih ob 5. uri 41 m popoldne osobni vlak v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novomestu in v Kočevju. Osobni vlak: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu-Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zveter v Novomestu-Kočevje. — Příhod v Ljubljanoju ž. kol. Proga in Trbiž. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čes. Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovca, Beljak, Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak v Trbiž. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čes. Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinej varov, Plzna, Budejvice, Solnograd, Lince, Steyr, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenc, Inomost, Zella ob Jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m po popoldne osobni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthal, Beljak, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah v praznikih ob 8. uri 8 m zveter osobni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prague, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinej varov, Plzna, Budejvice, Lince, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čes. Selzthal in Inomosta, Proga in Kočevju. Osobni vlak: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 1. ur 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 30 m zveter, istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 6. uri 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popoldne, ob 3. ur 60 m in ob 10. ur 25 m zveter, poslednji vlak le ob nedeljah v praznikih. — Srednjeevropski čas je krajevnemu času v Ljubljani za 2 minute spred.

(1517)

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.

Grammophon

je najboljši svetovni govorilni aparat. Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld (1329-2.) Tudi na obroke.

Grammophon-Automat

v katerega se vrže 10 vin, je najboljši vir dohodka za gostilne. Cena 120 in 130 gld. Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem. Plesce iz trdega gumija v veliki izberi, tudi slovenske, ki jih je pel c. kr. dvorni operni pevec Fran Naval-Pogačnik, ima zmirom v zalogi

Rudolf Weber, urar

Ljubljana, Stari trg 16.

Poštna upraviteljica

želi meseca septembra službo premeniti in bi bila rada nastavljena v bližini kake železniške postaje. (1877-3) Več pove upravnštvo »Slov. Nar.«.

Marija Zupan roj. Altmann izprašana babica Poljanska cesta štev. 21 priporoča se (1939-2) častitim damam.

Proda se ležeči, 32 konjskih sil močnih parni stroj

— s kotli in armaturo. — Cela naprava je izborno ohranjena, brezhibno gre ter se proda samo zato, ker se namerava kupiti močnejšo gonilno moč. Kdo se za to zanima, more si ogledati napravo pri delu, v usnjarski tovarni Karola Pollaka.

Cenjene ponudbe naj se pošiljajo na zgornj navedeni naslov. (1938-2)

Geschäftszahl Firm. 79/2.
Einz. I.-158/1.

Entragung einer Einzel-firma. Eingetragen wurde in das Register für Einzelfirmen:

Sitz der Firma: **Ratschach bei Steinbrück.** Firmawortlaut: **Franz Gschella.** Betriebsgegenstand: Gemischtwaren-handlung. Inhaber (I.): Franz Gschella. Datum der Eintragung: 7. August 1902.

K. k. Kreis- als Handelsgericht Rudolfswirth, Abtheilung I, am 7. August 1902.

(Vpisala se je v register za posamezne trdke: Sedež trdke: Radeče pri Zidanem mostu, Naslov trdke: Franz Gschella. Prodajalni predmet: trgovina z mešanim blagom. Lastnik (I.): Franz Gschella. Datum vpisa: 7. avgusta 1902. C. kr. okrožno kot trgovsko sodišče v Novem mestu, oddelek I, dne 7. avgusta 1902.) (1948)

Kupujem vsako množino lepih, belo posušenih jedilnih gob

po najvišji ceni. Jožef Leuz. (1940-2)

CACAO SUCHARD
GRAND PRIX PARIS 1900.

Ustanovljeno Brata Eberl leta 1842.

Prodajalna in kompletar: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. Južne žeznice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in flinjev na drobno in na debele.

Velika izbirka dr. Schoenfeld-

Trgovski pomočnik

dober prodajalec ter vojačine prost se sprejme takoj ali vsaj do 15. septembra v veliko manufakturno trgovino. (1954)

Ponudbe naj se pošljejo na Franc Wokač-a v Novem mestu.

Važno!

Dve deklici (učenki) ali pa dva fanta (dijaka)

iz dobre robine sprejmata se pri boljši družini na hrano. Glasovir na razpolago. — Posebna soba.

Ponudbe pod „A. 1867“ na upravnštvo »Slov. Naroda«. (1953—1)

najfinjejsa planinska kislavoda, izkušena pri vsakem nahodu, posebno otroškom, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehurju in ledvica. (16-33)

Dobiva se v večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rojnik, Ljubljana, Pred škoftjo št. 22.

Gospodična

ki je z dobrim uspehom absolvirala trgovski kurs, slovenskega in nemškega jezika zmožna, želi vstopiti kot knjigovodkinja ali korespondentinja v kako pisarno.

Prijazne ponudbe pod „Služba“ na upravnštvo »Slov. Naroda«. (1944—2)

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo blesčeče in trpežno, naj kupuje samo Fernolendt čreveljsko črnilo; za svetla obutala samo Fernolendt crème za naravo usnje. Dobiva se povsodi.

C. kr. priv. tovarna ustanov. I. 1832 na Dunaju.

Tovarniška zaloge: (1161-14) Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21. Radil mnogih posnemanj brez vrednosti pazljaj se natančno na moje ime St. Fernolendt.

Št. 156/pr.

Razpis.

Pri upraviteljstvu deželnih dobodelnih zavodov v Ljubljani je izpraznjena

služba kontrolorja

z letno plačo 2.600 K, s pravico do dveh v pokojnino vštevnih petletnic po 200 K ter s prostim stanovanjem.

Prosilci za to službo vlože naj svoje pravilno opremljene prošnje

do dne 10. septembra 1902

pri podpisanim deželnem odboru.

Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 10. avgusta 1902.

Hiša

s hlebom, vrtom, poljem i. t. d., ležeča ob glavni cesti, se proda skupno ali na drobno.

Več pove lastnik Jožef Štrukelj v Dravljah št. 63. (1918—3)

Učenec

se sprejme v trgovino s špecerijskim blagom. (1904—3)

Več se izve v Spodnji Šiški št. 159.

,Narodni dom“. Od nedelje 17. do srede 20. avgusta

Afrika v Ljubljani. Tongo- in Mandingo-karavana.

45 oseb. Moški, ženske in otroci. (1915)

Afrikanska vas. Taboriško življenje. Afrikanska kuhinja, itd. Predstave bodo ob 1/2, 12 uri dopoludne, ob 3., 1/2, 5., in 6. uri popoludne in ob 8. uri zvečer.

Vstopnina kakor že naznanjeno.

Protin (Gicht)

revmatizem se izleči za gotovo po uporabi mojega mazila, kojega izdelovanje je v moji rodbini dedno in ki v tako kratki dobi ozdravlja protin, putiko, trganje po udih, pokostnico, tako da so po uporabi tega mazila osebe, ki so morale dolga leta ležati v postelji, precej in popolnoma ozdravite. „Za uspeh jamčim“. Mazilo pošilja v steklenicah in z navodilom Viljemina Suchá v Mladi Boleslavi št. 9 na Češkem. Sto in sto zahvalnih pisem priča o izbornem vplivu tega mazila.

Vaše blagorodje! Moram se vam zahvaliti za poslano mi mazilo z navodilom, kajti nisem že več upal, da bom kdaj ozdravljen. Poldruge leto sem trpel grozovite bolečine v levi nogi in križu, po koncu nisem mogel večkrat stati, tako da sem moral po vseh starih lažiti. Poslužil sem se Vašega sveta in, hvala Bogu, edina pošiljatev Vašega mazila izlecila me je popolnoma, za kar Vam izrekam prisrčno zahvalo, Bog povrni Vam neštivilnokrat. (1933) V Svitkovu pri Pardubicah 2. maja 1893. Fr. Buchta, kmetovalec.

Cenjena gospa! Vaše mazilo zoper „protin“ se je v naši rodini že večkrat izpricalo kot izborni sredstvo, za kar se Vam najprisrčnejše zahvaljujemo.

Z velespoštovanjem Antonin Potužil, kmet. V Peruci, 30. avgusta 1893.

(1904—3)

Št. 156/pr.

Samo za 4 vinarje je možno napraviti

krožnik dobre juhe

v 5 minutah iz juhinih konzerv, ki se uporablajo v c. kr. avstr. armadi. Pošljitevje 130 porcij za 5 K po poštnem povzetju ali nekoliko porcij in navodilo kot vzorec za 40 vin. posilja franko, če se dotična svota naprej pošlje Jindřich Vojtěch, Král. Vinohrady št. 583. (1813—7)

,Narodna Žiskarna“

v Ljubljani odda za več mesecev v najem

nekaj shramb

na svojem stavbnem prostoru v Knaflovih ulicah.

Vpraša naj se v upravnštvo »Slov. Naroda«.

Firm. 261. Einz. II. 74/1.

Eingetragen wurde in das Register für Einzelfirmen:

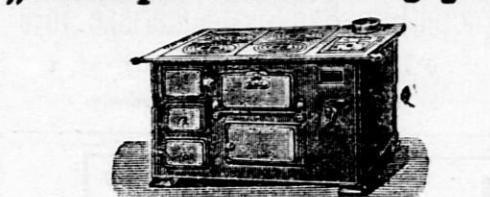
Domžale, Franz Ložar, Gemischtwarenhandel. Inhaber: Franz Ložar.

K. k. Landesgericht.

Laibach, am 12. August 1902.

(Vpisala se je v register za posamezne tvrdke: Domžale, Franz Ložar, trgovina z mešanim blagom. Lastnik: Franz Ložar. C. kr. deželno sodišče. Ljubljana, dne 12. avgusta 1902.) (1950)

„Triumph“ štedilna ognjišča

za domačije, ekonomije, restavracije, zavode itd. Priznano izborni fabrikat. Jako veliko se priredi na kurjavi. (780—40)

Dobiva se v vsaki večji železniški trgovini.

Tovarna štedilnih ognjišč, Triumph

S. Goldschmidt & sin

Wels na Gorenje Avstrijskem.

Ljudevit Borovnik puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanju vsakovrstnih pušč za lovec in strelec po najnovjejših sistemih pod populnim janštvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustr. (96) vani ceniki zastavljen. (33)

(1664—1)

Dobro izurjen trgovski pomočnik

se isče za tukajšnjo špecerijsko trgovino.

Prijazne ponudbe pod naslovom: „poštni predel št. 57“. (1941—2)

Več izurjenih krojaških pomočnikov

sprejme takoj (1926—2)

Josip Pogačnik krojaški mojster v Radovljici, Gorenjsko.

Ravnokar je izšla knjižica

,Cerkvene pristojbine“

za Štajersko, Koroško in Kranjsko.

II. natis. Cena 12 kr. (24 h.)

Založil in prodaja Rok Drosenik v Ljubljani, Florianske ulice št. 33. Dobiva se tudi v L. Schwentner-Jevi knjigarni v Ljubljani. (1855—6)

(1542—10) GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9 vladno naznanjata, da ostane prodajalna do 15. sept. t. l. ob nedeljah in praznikih zaprta.

Orožniški nadstražnik želi se seznaniti z gospico v svrhu ženitve.

Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati do 15. septembra t. l. na upravnštvo „Slov. Naroda“ pod naslovom „Adrija“.

(1664—1)

FERSAN-CACAO

je železito, redilno in kreplino sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.

Glavna zaloge za Kranjsko:

Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

Št. 24947.

Razglas.

Prihodni teden pričelo se bode s tlakovanjem Dunajske ceste od njenega pričetka do Dalmatinovih ulic.

Vsled tega podpisani mestni magistrat odreja, da je za čas vršenja se tlakovanja po tem delu Dunajske ceste dovoljeno voziti le prevoznikom v smeri proti kolodvoru in sicer po tlakovani progi električne cestne železnice, ne da bi bil njeni promet moten.

Vožnja s težkimi vozovi pa se sme vršiti le po Mariju Tereziji, Bleiweisovi in Franc Jožefa cesti; vožnja z lahkimi vozovi pa po Sodniških ulicah in po Miklošičevi cesti, oziroma po Kolodvorskih ulicah.

Ta odredba se ne razteza na vozove, kateri morajo do hiš na Dunajski cesti voziti.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 14. avgusta 1902.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporočila svoj izvrsten Portland-cement v vedno jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadklrijajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

(924—18)

Fotografični atelijé L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.
Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinješih otroških vozičkov
Ležime.
M. Pakič
Ljubljana.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Reich
likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par
Poljanski nasip — Ozka ulica št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice štev. 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke
je vedno na izberi.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Klobuke

najnovješte façone
priporoča po najnižji ceni

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg št. 11.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kollzejske ulice štev. 16

(v Trnovem) 34

izdeluje, prodaja in popravlja vsakvrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

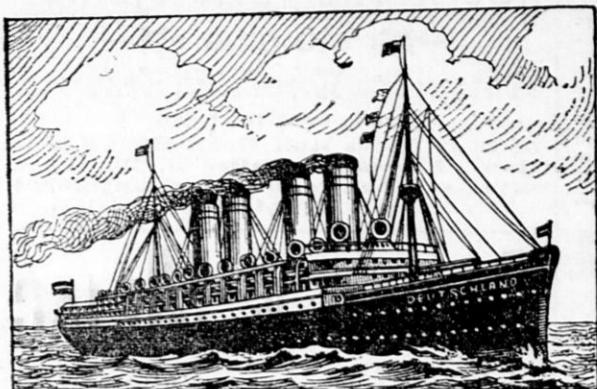
Ign. Fasching-a vdove ključavnigarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinješih, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnana naročila se hitro izvrši.

Največje, najhitrejše ter najvarnejše vrste velikanskih parnikov, ki vozijo

v Ameriko.

Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno (1228—18)

oblastveno potrjena

agentura Hamburg-Ameriške Linje
v Ljubljani, Marijin trg št. 1
nasproti frančiškanski cerkvi.

Henrik Kenda Ljubljana.

Krasne najnovješte **svile za prati** in elegantne trpežne **svilene foulard obleke** so ravno
* * * * v veliki izberi dospele. * * * *
Uzerci na zahtevanje franko proti vrnitvi.

-ovi šivalni stroji so najboljši.

To siši sicer kupec o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki navadno niti ne ve, kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj, kako isti šiva, toda jaz sem se v dveletnem svojem poslovanju v Pfaffovi tovarni za šivalne stroje, kakor tudi v nobenih tovarnah Nemčije in Avstrije uveril, da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno, kakor s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10letni rabi še vedno brezsumno.

Pfaffovi šivalni stroji so nepresegljivi za domačo rabo in za obrtno namene.

Pfaffovi šivalni stroji so posebno pripravni za umetno vezenje ter se poučuje brezplačno.

Pfaffovi šivalni stroji se predajajo z enomesecno poskušnjo ter s pismenim jamstvom za 10 let.

Nihče naj ne zamudi pred nakupom si ogledati Pfaffove šivalne stroje.
Zaloga Pfaffovih šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Jakoba trg

F. TSCHINKEL.

(170—14)

Popravlja se vse vrste šivalnih strojev in koles najcenejše.

Stanje hranilnih vlog:
16 milijonov kron. nad 370.000 kron.

Rezervni zaklad:

Založena 1847.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoludne in jih obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/4% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6%, izposojenega kapitala. (18—21)

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Hudo se maščuje, ako dame zanemarjajo negovanje polti

ako se malo brigajo za to, kadar si izbirajo sredstva za umivanje ter uporabljajo za svojo toaleto najeenejša in najslabejša mila. Svarimo Vas, krasne dame! S slabimi, od sode ostrimi mili se uniči lepota obraza, nežnost polti. Uporabljajte za svojo toaleto **Doeringovo milo s sovo**. To milo, ki je popolnoma brez ostrosti, za to pa jako mastno, je, kakor se je izpričalo, najboljše sredstvo za negovanje polti. Ono ne da samo povspešuje lepoto polti, ono jo tudi ohranjuje. Za **60 vin.** se dobiva povsod to isvrstno damska milo.

b (706—3)

Prostovoljna razprodaja.

Posestvo gosp. Matije Dolničarja v Trbovljah, to je: **hiše, mlin, žaga, gospodarska poslopja, njive, travniki in gozdi** se bode

dne 19. in 20. avgusta 1902 (1745—3)

od 9. ure dopoludne naprej na lici mesta prostovoljno po kosih prodajalo.

Posestvo leži tik premogokopa v Trbovljah. — Hiše so pripravne za vsako obrt; nekatere njive in travniki pa za stavbišča. — Plačilni pogoji so ugodni.

Zobozdravniško poročilo!

Sprejel sem kot asistenta in zlato-tehnika strokovno izredno naobraženega Holandca.

U mojojem ateljeju se vsa v zobozdravstvu spadajoča dela kakor: nadomestenje umetnih zob in zobouja v zlatu in kavčku, zlate in druge plombe i.t.d., izvršujejo dovršeno po solidnih cenah.

Z visokim spoštovanjem

August Schweiger

zobozdravnik

hotel „Stadt Wien“ („pri Maliču“) II. nadstropje.
Konverzacija v slovenskem, nemškem, laškem, francoskem in angleškem jeziku.

(1962—1)

Oglasni izvleček.

Glasom odredbe oddelek 13, št. 1435, z dnem 25. julija 1902, namerava c. in kr. državno vojno ministrstvo razne

oblačilne in oroževalne predmete

za c. in kr. vojsko

nabaviti pri malih obrtnikih.

Gledé natančnejših pogojev za to ponudbeno razpravo se opozarja na oglas, ki je bil v štev. 185 dnem 13. avgusta 1902 tega lista polnoglasno prijavljen.

(1911—1)

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna:
Turjaški trg št. 7 Tovarna s stroji:
Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:
oprave za spalne sobe, oprave za jedilne
sobe, oprave za salone, žimnate
modroce, modroce na peresih, otroške
vozičke, zastore, preproge itd.

Vničujte m u h e

najnevarnejše prenašalke bolezenskih in kužnih tvarin. (41b-150)

Najboljše sredstvo je ameriški

Tanglefoot

ki se dobri vsaki bolji prodajalnici po 5 kr. pola.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Priznano najboljše sredstvo proti kurjim očem, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:

L. Schwenk-ova lekarna Dunaj-Meidling.

Zahodno Luser-jev obliž za turiste po K1-20.

Dobiv se v vseh lekarnah. V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (621-23)

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

K sezoni

Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovježih sistemov in najnovježih vrste, revolverjev itd., vseh pripadajočih rezervizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katera izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahko in priročnosti vsakemu najboljje priporočajo.

Ker se pecam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojno naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadače naročbe in poprave točno, solidno in načeneje.

Z velespoštovanjem (105-33)

Fran Sevčík, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Jako elegantna

* tlá! *

Novo! Novo!
Izborni pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd.

Pokrije vsako
prejšnje pleskanje!

Novo! Eolin-lak Novo!

je najboljše šamopleskanje za tlá!

Ljubljana: (1929-1)

M. Spreitzer, Stari trg št. 30.

Najbolj bleščec!
Pokrije najbolje prejšnje
pleskanje!

Tako se posuši!
Brez duha! Sveti se
po enem potegu!

Toplice cesarja Franca Jožefa

Laški trg na južni železnici (postaja za brzolake) 7 ur od Dunaja — Za zdravljeno otvorjeno celo leto. (1879-3)

Sobe, v katerih se da kuriti in restavracija. Najtoplejši vir na Štajerskem (38°/2° C). Enako učinkujoče kakor Gastein, Pfäffers v Švici. — Največji komfort. — Električna razsvetljava. — Dva prostora za tennis-igre. — Znatno prenovljeno in izbojšano. — Ogljikokisljeni kopeli. — Izbrana lega za peščene kopeli.

Topliški zdravnik: Med univ. dr. Rudolf Beck,
ta čas na Duraju I, Haarhof 4.

Lastnik:
Teodor Gunkel.

Zdaj se pije samo termalna voda iz vrelcev cesarja Franca Jožefa toplic — Najboljša in najcenejsa, katerij prosta, okrepčevalna piča. — Skladišče za Dunaj in Niže Avstrijsko pri M. Willischu, Dunaj, I., Führichgasse 10.

Naravnost pa razpošilja oskrbištvo cesarja Franca Jožefa toplic v Laškem trgu.

Dr. Valentin Krisper
in
Dr. Fran Tominšek
naznanjata, da sta prenestila svojo
odvetniško pisarno
v hišo št. 8 Sodnijskih ulic
nasproti novi justični palači.

U Ljubljani, dne 9. avgusta 1902.

(1908-3)

Aug.Agnola
Ljubljana.
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zreal i.t.d.
Najniže cene!!!

Lekarna „pri orlu“ v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschläger, lekarnar in kemik

Pristno preparirano olje iz kitorih Jeten, priznega okusa in dobro deluje, 1. steči. 1 K. 1. steči. 70 h. — China telesata malaga, po izpratnenem in najbolj predpisu aveter, pharmakopeje, kri distillino in kropčino sredstvo. — Orašjane kroglice, 1 zav. 1 K. — Dunajske pice proti kašlu, 1 steči. 20 h. 6 steči. — Eseua proti kurjim očesom in obli, dobro deluje, po 80 in 40 h — Vse obvezila, karungice in straviljace potrebne najbolj po ceni. Oddajalec mnogim holmianičkim, zdravnikom in Izdelovanje sedovice, lino- nede, sekov itd.

priporoča: priporoča: vse novih in izpravljenih zdravil. — Več oljčave stare tvrdke J. Svoboda ostarejo v veljav.

Kahm in Murnik prodajata brinovec in burski liker Frana Cveka iz Kamnika.

b (1789-7)

Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko v Ljubljani.

Vabilo

redni občni zbor

kateri se bode vršil

v četrtek, 21. dan avgusta 1902, ob 3. uri popoldne
v pritličnih prostorih „Narodnega doma“.

Dnevni red:

1. Pozdrav.
2. Poročilo o odborovem in društvem delovanju v preteklem letu.
3. Poročilo o blagajničnem stanju.
4. Volitev predsednika in odbornikov.
5. Volitev treh računskih preglednikov.
6. Eventualia.

V Ljubljani, dne 16. avgusta 1902.

(1949-1)

Fr. Terdina,
predsednik.

H. Suttner

v Kranju.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem svojo

prodajalno ur, zlatnine in srebrnine

zelo povečal, ter v to svrhu izdal tudi nov krasen cenik, ki ima blizu 600 podob, in katerega pošljem na zahtevo vsakemu zastonj in franko.

V zvezi sem z največjimi evropskimi tovarnami. Fine žepne ure dobivam naračnost iz prvih švicarskih tovarn v veliki množini, zato mi je mogoče prodajati jih po nizki ceni. Prav to je tudi vzrok, da razpošiljam blago dan na dan v vse domače kraje, pa tudi v inozemstvo, zlasti v Ameriko.

Mnogo denarja si vsak prihrani, kdor rabi dobro idočo uro, ali razno blago iz zlatnine in srebrnine, ako se obrne do moje tvrdke, ker po tej nizki ceni ne prodaja nihče drugi tako dobrega blaga. — Da je moje blago res fino in vsakemu povšeči — ker takoimenovanega dunajskega blaga sploh nimam v zalogi — dokazuje na stotine zahvalnih pisem, ki so vsakemu pri meni v pregled na razpolago.

Z odličnim spoštovanjem

H. SUTTNER
urar v Kranju.

(1932-2)

Aug.Agnola
Ljubljana.
Dunajska cesta 13.
Velika zaloga
stekla
porcelana svetilk
zreal i.t.d.
Najniže cene!!!

Lekarna „pri orlu“
v Ljubljani.
Lastnik M. Mardetschläger, lekarnar in kemik

Pristno preparirano olje iz kitorih Jeten, priznega okusa in dobro deluje, 1. steči. 1 K. 1. steči. 70 h. — China telesata malaga, po izpratnenem in najbolj predpisu aveter, pharmakopeje, kri distillino in kropčino sredstvo. — Orašjane kroglice, 1 zav. 1 K. — Dunajske pice proti kašlu, 1 steči. 20 h. 6 steči. — Eseua proti kurjim očesom in obli, dobro deluje, po 80 in 40 h — Vse obvezila, karungice in straviljace potrebne najbolj po ceni. Oddajalec mnogim holmianičkim, zdravnikom in Izdelovanje sedovice, lino- nede, sekov itd.

priporoča: priporoča: vse novih in izpravljenih zdravil. — Več oljčave stare tvrdke J. Svoboda ostarejo v veljav.

Stari trg št. 21.

Glavni trg št. 6.

Pekarija in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

In raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg št. 32.

Modni kampanj
Ostanki
za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke
po najugodnejši ceni

priporoča

34

R. Miklauc
Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

